

PAUL EVERAC

Biroul

dramă în trei acte
(cinci tablouri)

Personajele

TUDOR SPĂTARELU
RODICA SPĂTARELU, soția sa
ELIDA ROMAN, cumnata sa, sora
Rodicăi
DOREL SPĂTARELU, fiul lor
BIMBO MOXARU, hoțul
STELIAN DOBROTĂ
GHIȚĂ ZAHARIA
ZOICA FURLUGEA, ziaristă
FIRA, ajutoare în casă
Acțiunea se petrece în zilele noastre.

ACTUL I

Tabloul 1

Un birou, destul de somptuos, cu bibliotecă, fotolii, canapea, măsuță etc. Două-trei elemente de artă populară, neoașistă. Un portret măricel al unui voievod oarecare stă pe un perete. Alte două-trei tablouri scumpe. Trofee de cerbi.

Reportera Zoe Furlugea (spre 30 de ani sau mai mulți) ia un interviu lui Tudor Spătăreleu. Acesta e un bărbat legat, vioi, energic, rapid în gînd și vorbă, simpatice, iar cînd e nevoie, neastîmpărat, jovial, cu umor, cu răsturnări de dispoziție, cu un avînt contaminant al întregii sale făpturi. Tot ce spune are un aer de convingere peremptorie. La 47—48 de ani, omul e în plină ascensiune. Lîngă el stă Stelică Dobrotă, omul său de casă și de încredere, care îi face micile și marile servicii și care îl urmează cu adorație. Are și el spre 30 de ani.

TUDOR (cu un ton sincer, fără emfază) :
Toate aceste rezultate minunate au
fost posibile datorită pasiunii dezinter-
esate cu care o sumă de oameni, pină
ieri simpli țărani necalificați, animați
de idealurile noastre, mobilizați de di-
rectivele forurilor superioare, au răs-
pus, descurcându-se în probleme care
nici în țări cu o înaintată tradiție
tehnic-industrială n-ar fi putut fi re-
zolvate atât de operativ...

ZOE (notînd) : ...atît de operativ.

TUDOR : și responsabil.

ZOE : și responsabil.

TUDOR : Sigur, există, ca peste tot, loc
de mai bine... nu toate sectoarele sînt
acoperite... și mă refer îndeosebi la
avovizionare, dar și la dirijarea fon-
durilor fixe... Investițiile nu au ritmi-
citatea cerută, și ajutorul Comitetului
pentru Construcții, al Direcției de re-
sort, în corelarea unor indicatori, se
lasă uneori prea mult așteptat.

STELIAN (șoptit) : Foarte bine c-o spu-
neți !

TUDOR : De ce să n-o spun ? Să vorbim
deschis, fără menajamente de circum-
stanță. Dealtfel, un asemenea stil, de
franchețe și sinceritate, de asumare
conștientă a răspunderilor, se face tot
mai mult simțit. E foarte mare nevoie
să arătăm sincer, bărbătește, care e
realitatea în această etapă, să n-o es-
camotăm din fel de fel de lașități și
prudențe și conforturi de scaun... de
fotoliu plușat...

ZOE : Scriu și asta ?

TUDOR : Scrie ! Strămășii nu ne-au în-
vățat să ne temem, nici să ne mena-
jăm.

ZOE : Excelent că ați adus vorba și des-
pre asta !...

STELIAN : Exact.

TUDOR : Ei și-au jertfit viața, singele,
totul, pentru a da acestui neam o ro-
bustețe, a-l elibera de sclavia super-
stițiilor, a fricii obscurantiste, a-l res-
titui misiunii sale istorice. Marii voie-
vozi, ctitori de țară, au stat neînfricați
în fața unor forțe adesea copleșitoare
și au apărut cu sacrificiul ființei
lor proprii valorile Europei, pe ale ci-
vilizației. Se cuvine ca pilda lor să ne
fie îndreptar de zi cu zi în atitudinea
noastră față de viață !

ZOE : ...față de viață. Totuși, care sînt
lipsurile acelea ?

TUDOR : Lipsuri mai sînt. Și noi avem
asemenea lipsuri, nici munca noastră
nu e scutită de greșeli, uneori impor-
tante...

ZOE : „Importante“ ! ?

TUDOR : Să zicem, sensibile. Dar prin-
tr-un proces de autoeducare, de con-
știentizare metodică, ce reprezintă în-
săși baza perfecționării noastre so-

cială, prin critică și mai ales autocri-
tică, stilul de muncă se optimizează,
normele echității și ale eticii, unite cu
un profesionalism de cea mai înaltă
calificare... da, aici e nodul proble-
mei : există încă oameni necalificați,
impostori, care, înșelînd vigilența
partidului, s-au strecurat în posturi
responsabile, pozează în specialiști, dar
de fapt încurcă resorturi esențiale. Ne-
competența e, în faza actuală, o spun
deschis, o fază a imoralității. Una din-
tre cele mai grave !

STELIAN (în surdină) : Da. Așa e. Fru-
mos spus.

TUDOR : Nu putem construi o nouă so-
cietate, prosperă, pe bază de dibuiala
unora !... Și cu atît mai puțin pe ne-
corectitudine patentă.

ZOE : Am umplut 14 pagini.

TUDOR : Termin. Sînt deci pentru o
schimbare de structură care, plecînd
de la principiile noastre, să pună oa-
menii potriviți la locuri potrivite, să
dea celor ce au greșit prilejul să se
gîndească la răul pe care l-au făcut,
să elimine minciuna, duplicitatea, lin-
gușirea și carierismul, înăbușînd aven-
turismele de toate felurile — nu și ini-
țiativele înnoitoare, bineînțeles...

STELIAN (în șoptă) : Așa este. E o de-
limitare foarte necesară.

TUDOR : ...să facă să bată un vînt nou
în activitatea noastră, a tuturor, închi-
nată progresului, binelui obștesc, de-
mocratizării socialiste. Cam atît.

ZOE : Cred că e în regulă. Dar n-ați zis
despre familie nimic. Nici despre școa-
lă... Poate s-ar cere, în acest moment.

TUDOR : A, da. Sîntem confrunțați cu
problema dificilă, delicată, a edificării
unui om nou, educat prin muncă și
pentru muncă. Înainte de uzină, fami-
lia are un cuvînt greu de spus, și
școala de asemenea. Nu putem dăltui
o ființă a progresului dacă baza fa-
miliară e șubredă...

STELIAN : Sau destrămată.

TUDOR : ...sau destrămată, dacă școala
nu-și ia mai în serios menirea ei edu-
cativ-cetățenească. De aceea cred că
reformele preconizate recent sînt foarte
binevenite și le aprob din toată ini-
ma. Aș mai fi vrut să spun ceva des-
pre sistemul de evidențiere, și despre
livrări la terți rău platnici — dar o
s-o facem altă dată, de acord ?

ZOE : Perfect. De acord. Mulțumesc mult.

TUDOR : Încă un coniac ?

ZOE : Mă rog. La Hennessy nu rezist.
Cred că a ieșit un material fain. Sper
să rămînă. (O privire a lui.) Mă refer
la lungime.

STELIAN : N-aveți casetofon la redac-
ție ?

ZOE : Mi-e mai ușor să transcriu așa.
Acum m-aș duce puțin la baie, să-mi refac culorile.

TUDOR : Da, se poate. Pe dreapta. (*Lui Stelian.*) Vrei s-o conduci, Stelică ?

ZOE : Mulțumesc. Mă descurc. (*Iese.*)

TUDOR : Cum îți se pare ?

STELIAN : Bine. Excelent. Poate unele aluzii au fost cam tari. De pildă, cu țărani care se dezrădăcinează și-și pierd consistența moral-spirituală.

TUDOR : E realitatea ! Dealtfel, chestia asta s-a acceptat. Au spus-o scriitorii importanți.

STELIAN : Bine, ei... (*Gest: cu ei e altceva.*) Apoi, că mimetismul prelungit ne depersonalizează. Conjuncturalismul macină perspectiva...

TUDOR : Așa este ! De cele mai multe ori. Trebuie s-o amintim, și s-o repetăm, fiindcă unii iau hotărâri de azi pe mâine. Am pierdut în străinătate clienți statornici ca să facem un gheșet de o clipă. Și cind îți pierzi odată piața...

STELIAN : Să nu tragă cineva concluzia că...

TUDOR : Lasă să tragă ! Mi se pare un act de cinste să spui clar ce crezi că ar putea fi îmbunătățit. Nu le convine, o să taie. Dar, atunci, și eu am să mă supăr. Și o să vorbim altfel !

STELIAN : Pe Zaharia l-ați bușit bine.

TUDOR : S-a înțeles aluzia ?

STELIAN : Cum să nu ! Înțeleg toți. I-ați dat câteva... zdravene !

TUDOR : Merită, dă-l dracului ! Un găunos. Poate scâpăm de el.

STELIAN : Ar fi bine, dar nu cred.

TUDOR : Un om care a otrăvit tot ce a atins. Un porc. Și nepriceput ! Măcar aici să păstreze un echilibru. Dar să fii și nepregătit și canalie e prea-prea. Omul ăsta a dezorganizat tot sectorul.

STELIAN : Știu. Și știu și cite v-a făcut, personal. E un tip odios. Dar s-ar putea să aibă gheare lungi.

TUDOR : Le mai tăiem !

STELIAN : Boss-ule, să fii atent. Zaharia n-are nici un Dumnezeu. Eu îl urăsc ca pe o altă aia.

TUDOR : Tu, de ce ?

STELIAN : Pentru că-l știu. Și am auzit cite v-a pricinuit. Și campania pe care a dus-o indirect, ca să vă discrediteze...

TUDOR : Și cursule pe care mi le-a întins... De-aia spuneam că e nevoie de o restructurare morală.

STELIAN : Și asta e o chestie cam tare. S-ar putea interpreta că doriți o schimbare mai radicală.

TUDOR : Sigur că doresc ! O spun în piața publică ! Vreau o țară sănătoasă, rezemată pe tradițiile ei vechi, pe cultura ei autentică, pe o morală și o sinceritate... Adică exact ce-am decla-

rat. Nu cred că mai putem merge înainte așa, cu acești circiobari și Zaharii unși cu toate unsoarele, fitilgii și lepre. Ducă-se la naiba ! Nu ne putem compromite evoluția ca să-i iasă ploile unui Zaharia. Nu ?

STELIAN : M-am întilnit cu Băiculescu, omul lui. Mă urăște de moarte, ipochimenul, deși ne salutăm. Lepră, și el ! Cind o să vă spun ce mi-a făcut...

TUDOR : Dă-l dracului ! Sau, spune... Hai, că sînt chiar curios.

STELIAN : Mi-e că se-ntoarce fala asta...

TUDOR : Dă-o păcatelor !

STELIAN : V-a pus întrebări cam cu șurub.

TUDOR : Vezi-ți de treabă ! O amărită. Își face și ea plinul. Fii atent, Stelică, te pun să te duci cu ea și dacă, vorba cecea, ai vreun gând... După cît știu stă singură și merge zvonul că ține la tăvăleală, așa că... Și ce zise Băiculescu ?

STELIAN : Că v-ați adus cumnata ca să...

TUDOR : Ca să ce ?

STELIAN : Că ați băgat-o să spioneze într-o întreprindere a Centralei fără să aibă, cum s-ar zice, nici o treabă cu meseria... Că i-ați făcut buletin în două zile...

TUDOR : I-oi da una peste bot ! Era s-o las să moară de foame în provincie, da ? Ca să-i fac plăcere lui Băiculescu ! ? Fată cu cultură, delicată, ai văzut-o, nu ?

STELIAN : Da.

TUDOR : Orfană, sau cam pe-acolo, că tat-său ăla auzii că se duse, dracului, cu geologia lui cu tot, prin fel de fel de țări, și nu mai știe nimeni de el. Iar mă-sa, dacă se apucă să moară-n zece zile, pac-pac, pneumonie — mama nevesti-mi, Rodica ! —, trebuia să-i întorcem ăsteia mici spatele, nu ? Măcar că-i diferență de 17 ani între ele și au alt tată ; că socru-meu, Turțoiu, dădu-n primire, vorba ăluia, cu luleaua neamțului în bot. Și zi, îmi ține el, Băiculescu, socoteală, auzi ! Ei, gîjania mă-sii ! Crede că mă oftic. Dom'le, să fim buni, asta este, să ajutăm, să rămîie ceva după noi cind om crăpa, și pe urmă mai vorbim. Am băgat-o pentru că e nevoie. Și ce i-am dat, un 2500 de lei, acolo ! ? Fată cu limbi străine, cu pian ! Apoi să-l prind eu pe domnul Zaharia la cotitură, Stelică, și să vezi dacă nu îți-o plăcea ce-i fac !

STELIAN : I-am spus și eu timpitului ăstuia de Băiculescu : dom'le, e un cadru excelent. Sigur, zice, fiindcă-i de-a lu' patron-tu ! Se putea ?

(*Intră Zoe, dichisită.*)

ZOE : Parcă v-am auzit vorbind de tovarășul Zaharia. El ce mai face ?

TUDOR (*destins, vesel*): Pe dracu' ghem.
Ce-a-nvățat face. Un tovarăș de mare
nădejde. Da. Nădejdea lui a mai mare
e să mă scoată pe mine din porție,
să-mi puie pielea-n băț urgent !...
(*Ride*.)

ZOE : Cum așa ?

TUDOR : Toate vinovățiile și ponoasele
le greblează în direcția mea ; la foloase,
în schimb, e pronto ! Păi așa mi-ar
plăcea și mie. Unde e loc de puțin
fital, gata, mi l-a băgat. Altfel, băiat
bun, cu suflet. Ce să spun ! Tovarăș
de ispravă. Nu i-ar avansa mulți in-
ainte : *dincolo*.

ZOE : Adică, unde ?

TUDOR : *Dincolo*. În ailaltă ramură...
(*Stelică ride*.) Vedea-l-aș pe ramură în
virful pomului, cu cravata strînsă bine.
(*Cu voce bună*.) Să-i stau la picioare
și să mă minunez de cît s-a lungit.
Să-l zgîlții uite așa și să-i zic : băii,
tovarășe Zaharia, de ce ești bă așa de
rece față de mine ? (*Ride, cu Stelică*.)

ZOE : Amuzant. Mi-a dat și el un inter-
viu.

TUDOR : La așa ceva e neîntrecut. Ia
muncă cinstită să nu-l pui. Sau să răs-
pundă. Sau să-și mai aducă aminte ce
zicea și făcea acum 15 ani. Crede că
noi nu ne-aducem ! ? Că n-avem do-
cumentele noastre ? De-ai-a zic : mă-
tura, și altă viață ! Să mai respirăm și
noi ! S-adune cineva cadavrele astea,
că put. Știi cît mă zbat eu pentru un
procent, pentru un singur procent de
plan, din cauza acestui dobitoc ? Dar
ce să-ți mai spun, e tîrziu. Uite, îți
dau mașina, că doamnele mele se du-
seră la concert pe jos, și te repede
Stelică acasă. Dar să n-o pupi, bă, în
mașină !

STELICĂ : Patroane !

TUDOR : ...Decît dacă pretinde ea. Hai,
că e o seară *di granda*. Te-aș duce
eu, fetișo, dar...

ZOE (*echivoc*) : Nu vă deranjați, tovarășe
Spătărelu.

TUDOR : Mai am de lucru. *Au revoir*, fe-
țița ! Să-mi trimiți și mie șpaltul, da ?
Cu toaleta făcută. Mai bem un cog-
nac ! ? Ce vreau să reiasă : că nu
avem frică, mă-nțelegi : nici de greu-
tăți, nici de sarcini, nici de comolica-
ții internaționale, de nimic. Vrem să
vedem România așezată unde trebuie,
și ne dăm și viața pentru asta, v-o
spun cu toată seriozitatea ! Dar, în ca-
drul principiilor, să stea numai oame-
ni care vor să facă treabă ! Sau țărani:
din care ne tragem, care sînt baștină,
să fie îndrumați spre o altă condiție,
însă nu rupți. Ei sînt temeiul, și nu
diverși Zaharii de ocazie. Dacă vrem
o civilizație a noastră, un răspuns al
nostru la problemele lumii... ai înțeles,

da ? Hai că ești fată deșteaptă, Zoico.
Și spune-i salutări lui Dobrescu, îi dau
eu miine seară un telefon, sper că
pînă atunci se aranjează chestia. Trap,
Stelică, uite cheile, nu te mai întorci,
vii să mă iei mîine la 6, *sa fe* ? (*Te-
lefon*.) Cine ? Nu dom-le, aplicați le-
gea ! Pentru asta o avem, pentru asta
am votat-o ! Dacă a fost prost, să-i
fie de bine, nu iert pe nimeni ! Pe
nimeni, mă auzi ? Plătește, ca popa,
toată suma ! Plus despăgubirile ! Să
se-nvețe mîinte ! Altfel n-o să facem
ordine niciodată ! Și e nevoie, măi
tată ! Hai, marș, executarea ! O fi, n-o
fi, eu vreau să se înțeleagă odală că
dincolo de fleacuri e o idee, ideea dis-
ciplinei în muncă, și de la asta nu pu-
tem abdica, n-avem voie. Nu ne mai
lasă istoria, ne-nghite.

STELICĂ (*mai în surdînă, Zoicăi*) : De-asta
îmi place. De-asta îmi iubesc. Și merg
cu el pînă în pinzele albe !

TUDOR : Cine e nedisciplinat, e dușma-
nul meu personal ! Cum n-a fost ?
Atunci cine l-a accidentat pe blezul
ăla, tata-moșu' ? Mă Beșliule, mă pu-
iule, te știam băiat cu cap, ce dracu'... !
Nu face pe avocatul fără procură aici.
Aici nu-ncap chestii d-astea ! Iei omul,
stabilești dauna, încadrezi vinovații.
(*Răcnet*.) Vrei să tabără pe voi amîn-
doi miine cu procuratura ? Ei, drăcia
dracului ! După ce că nu sînteți buni
de nimic !... (*Trîntește telefonul*.) Vă
rog să mă iertați. (*Alt telefon*.) Cine
mai e ? (*Ridică, ascultă*.) A, să trăiți !...
(*Celor doi*.) Plecați voi, duceți-vă... Ne
mai vedem... (*Cei doi ies*.) Nu, tova-
rășe ministru, a fost un mic accident...
Și-a băgat laba piciorului... În timpul
ăsta, cineva a apăsat pe... Da, sigur,
se rezolvă. Sperăm că nu e nimic. O
fisură... ghips... concediu medical... re-
cuperare. Bineînțeles, plătește vinova-
tul. Fișele ? Da, cred că erau semnate...
o să verific. Cine v-a semnalat ? To-
varășul Zaharia ? E îngrijorat ? Nu, să
nu fie. Să se ocupe de altele, are des-
tule de care ar putea fi îngrijorat.
Ăsta e un fleac pe care-l descurc eu.
Bineînțeles. Vă țin la curent. Să trăiți !
(*Inchide. Aprinde o țigară. Cînd ridică
ochii, în cameră e un tip mascat, cu
un pistol îndreptat spre el, după toate
aparențele — un hoț. Așa îl vom numi
și noi deocamdată*.) Du... dumneata...
ce... ce ?

HOȚUL : Ușurel. tătucu ! Ține limba în
gură să nu ți-o muști. Și-ntoarce ni-
șel spatele, vrei ? Să vedem cam ce
hoit ai !

TUDOR : Cum îți permiți să... ! ?

HOȚUL (*cupant*) : Gata. Cam atîta a fost
plăcerea conversației. Vezi că Titi e
cu scalpul la el. (*Merge la ușă, vor-
bește în afară*.) Băieți, mistrețul e-n

vizuină. Nu vă lățați pe acarețuri, aici e treabă de Măndel, voi, cu 'șestu' ager decamdată. Și dați jos bocancii de pe furnir. Și nu mai puneți ranat pe clanță. (*Se întoarce, scoate un cuțit mare.*) Tăticu, nu iubesc zgomotul, înțelegi, în împrejurările de față. Jucăria asta (*arată pistolul*) e cam gălăgioasă. Și lasă urme. De-aia mi-am tăcut mina pe dumnealui (*arată cuțitul*). Discret. Punctual. Nu lasă arme. Mai ales dacă știi unde să-l proptești, la gît. Și-n materie, slavă Domnului, am doctoratul. Așa că n-ai treabă, ia frumos repaos, cu fața la perete.

TUDOR (congestionat): Aș vrea să-ți atrag atenția că...

HOȚUL: Lasă. Fără. Cu atenția mă descurc singur.

TUDOR: Am putea discuta.

HOȚUL: Nu cred că ai un papagal interesant. Cred că ești un funcționar bășinos. Și apucător.

TUDOR (vrea să lupte): Eu te...

HOȚUL (ii pune cuțitul în gît): Cu-minte, tăticu, să n-avem vorbe.

TUDOR: Spune-mi ce poțtești și... Să știi că nu mi-e frică, băiețel. Nu riști tu oca pe viață pentru...

HOȚUL (scoate o legătură și-l leagă la gură): Uite ce, eu de palavre sînt cam sătul. (*Strigă*) Marine, dă-mi basmaua ta. Ba nu, lasă că e bună și asta! (*Lui Tudor.*) N-o să mă ierte că nu-i dau voie să te toace, să te facă șnițele. (*Îl leagă strins, Tudor se opune, dă ghionți, se înțeapă, se înăbușă, geme.*) Asta e muzica ce-mi place. Bun. Ia să vedem nițel și minulele, tăticu! (*Scoate un laț și, cu o mișcare îndeminatică și cu genuंची în spate, îi leagă miinile.*) Labe de birocrat. Pernițe unse cu șperțulică. (*Tudor geme.*) Gurița!? Să-ți punem și un căluș, da? Sub cîrpuliță? De ce tot agiți buzele alea, dedate cu pupatul în fund? Vrei să mă pupi? Ho, că nu sînt șef. Și nici nu-i timp de așa ceva, avem un pic de treabă seriosă. Mai întii, deschidem ici, luăm asta și asta... nu-i mare lucru, dar, oricum... (*Scoate ceva din birou.*) Mai pipăim și aici, delicat... Canci! Mai sălțăm ici... Și domnul bărbos ăsta, de-aici, ce face? Ce-o mai ține el prin spatele său? Oare? Ia să vedem! (*Dă la o parte portretul și găsește în spate o firidă de unde, cu minunare, mai scoate ceva.*) Aha! E bine! Bun băiat! Pentru vremuri de bejenie. Miluți-mă și pe mine mărute Vodă, pe un biet șandaliu. Așa. Bodaproste! Așa, și acum binevoii să vă reluați locul. Vedeți-vă mai departe de colbul vremii. Aveți puțin grijă și de tovarășul acesta, să nu răcească, să nu facă

gîlici. Ar fi păcat. Viitorul ăre mare nevoie de el. (*Tudor îl îmbrînțește, el îi dă un pumn în burtă, cu care-l prăvălește pe fotoliu.*) Gata, Marine, gata, Titi, umflați și mag-ul, dacă tot ne-am deranjat. De dumnealor (*bagă în buzunar pistolul și cuțitul*) nu mai e nevoie. Cirpa o lăsăm, e sterilă, de la gunoi. Lațul e din comerțul de stat. (*Îi dă cu miinile înminușate, două palme zdravene.*) Așa, tăticu, să nu zici că nu te-am tratat cu minuși. S-auzim numai de bine. (*Iese. Tudor se zbate, se smucește, roade cirpa, scuipe călușul, dar, epuizat, se rostogolește cu miinile legate pe covor.*)

TUDOR: Dumnezeii mă-tii! Ai să mi-o plătești! Crunt! Crunt o să mi-o plătești! Am să te omor! Am să te omor ca pe un ciine! Scîrbă, flegmă umană! Am să te omor să nu mai rămîie nimic de tine! Mama Dumnezailor care te-au făcut! Unde mi-e pușca de vinătoare? (*Se rostogolește, gîfîie, asudă.*) Am să trag după tine, în lîne, gunoiule! Am să-ți jupoi pielea s-o mîinnc! Nu mă las pină nu te zdrobesc!... te ucid!...

(*Rămîie o vreme imobil. Bătaie în ușă. Intră Rodica și Elida, în rochiile de seară. La 42 de ani, Rodica are o mondenitate blazată, ușor cinică, cu accente de cochetărie provocatoare; se simte că ceva nu-i merge așa cum ar vrea. Dimpotrivă, Elida, la cei 25 de ani ai ei, e proaspătă și delicată, alternînd o bunăvoință fără ostentație cu o absență visătoare; se simte în ea nobila calitate umană.*)

RODICA: Vai de mine! Ce s-a întîmplat. Tudore? Un atac?

TUDOR: Da! Unul banditesc!..

RODICA: M-am liniștit. Credeam că e cordul.

TUDOR: Niște derbedei... niște otrepe... pe care am să-i gîtui cu mina mea, unul cite unul!..

ELIDA: Nu spune așa ceva, cumnată.

TUDOR (gîfîind încă): Am să-i lai în bucăți, să nu le rămînă nici urma. Băga-i-aș! Mi-au pus căluș!? O să-și înghită limba! S-o mestece! Dumnezeii lor de bandiți!

(*Rodica a ieșit și s-a întors cu un cuțit cu care îi taie legătura.*)

RODICA: Ciți au fost? Ce-au luat?

TUDOR: Nu-mi revin! Mulți au fost. Înarmați, mascați, ca-n filme!.. Mi-au pus arma-n gît, au jefuit tot, s-au cărat, fără să pot nici să... Oh!! Îi scot eu, din pămînt, cu toată miliția din țară, să știu de bine că merg zi și noapte, le dau eu de urmă, și-i prăpădesc, știi cum?! Extraordinar,

domnle, ce teupeu! Abia plecase reportera. M-au strangulat! Ah, ce-o să-l împuşc între ochi pe nemernicul, pe banditul ăla !...

ELIDA : Îmi pare rău. Eu am stăruit să mergem la concert...

TUDOR : N-are nimic, cumnată. (*Se repede la telefon.*) Cît are miliția ? Măcar că nu de miliție au nevoie nemernicii ăștia, ci de-o împuşcătură drept în moalele capului ! Să li se scurgă creierii, jos, în țărină !

RODICA : Liniștește-te puțin, Tudore, să nu faci impresie proastă. Mai numără pînă la o sută. Hai, că nu ești oricine, să te dai în stambă la niște sergenți de serviciu.

TUDOR : După ce-mi devastează casa, îmi mozelesc lucrurile, mobila...

RODICA : Nu se vede nimic, dragul meu. Tu ai văzut ceva deranjat, Elida ?

ELIDA : Nu.

TUDOR : Cum adică, nu-i răvășit totul dincolo, de brutele astea ? Nu-i devastat ?

RODICA : Nu.

TUDOR : N-au luat combina muzicală, cristalele ?

RODICA : Nu. Nu se vede nimic. Nici aici nu se vede nimic.

TUDOR : Nu se vede că m-am luptat cu șeful bandei, că m-a terorizat ? (*Lasă telefonul jos.*)

RODICA : Nu. Ce ți-a luat ? De unde ?

TUDOR (*caută în birou*) : Mi-a luat... bani, mi-a luat... diverse, mi-a luat... (*Cam surprins.*) Știa foarte bine unde să caute...

RODICA : Cu ce te-a terorizat ?

TUDOR : Cu pistolul. (*Tot mai mirat.*) De unde pistol ? De unde pistol, puteți să-mi spuneți ? Cine are pistol aslăzi ?

RODICA : Bandiții, în tot cazul, au.

TUDOR : În filme. La noi în țară...

RODICA : Tot nu mi-ai spus ce-a luat. Ce-aveai în birou ?

TUDOR (*gînditor*) : Bunuri... valori... (*Se întunecă.*)

RODICA : Pușca ți-a luat-o ?

TUDOR : Nu cred. (*O caută în apropiere.*) Nu. Mai simt încă urma cuțitului aici.

RODICA : Cuțit ? Ai spus de pistol.

TUDOR : Minuia în special cuțitul. Un firîngău... un cuțitar borit ! Și obraznic ! Să vină imediat miliția, comandantul de circă să constate ! (*Pune iar mina pe telefon.*) Sinteți martore în ce hal m-ați găsit.

RODICA : Noi sîntem rude... Și, mai întii, trebuie să vezi exact ce-ți !psește.

(*El pune din nou telefonul la loc.*)

TUDOR : Mda. (*După o lungă meditație.*) Asta e, Elida, viața de Capitală. Te atacă într-o seară trei scirboși de golani...

RODICA : De unde știi că au fost trei ?

(*El rămîne o clipă surprins.*)

TUDOR : Îți pun cuțitul în gît...

RODICA : Dar tu aveai pușcă !

TUDOR : Te surprind la ora cînd nu e nimeni...

RODICA : De unde știau ei precis de această oră ?

(*Fiecare întrebare îl dezumflă pe Tudor.*)

TUDOR : Scot bunuri, valori...

RODICA : Nu se vede nimic. Pînă și tablourile sînt la locul lor, Tudore. (*Privire.*) Dacă începem acum să țipam, ne facem de rîs, nu crezi ?

TUDOR (*ezitant*) : Mda. Lăsăm totul pe mîine. Ei, cum a fost concertul ?

ELIDA : Excelent.

(*Intuneric*)

Tabloul 2

Elida, în capod, suplă, cu mișcări precise și elegante, caută în bogata bibliotecă a lui Tudor. Un timp, apoi sună telefonul. Ea ridică receptorul.

ELIDA : Da. (*Ascultă cît ascultă.*) Cred că e o... Sînt sigură că e o confuzie... Unde să vin ?... Care cuiub ?... Domnule, ați greșit. (*Inchide. Apelul se repetă.*) Domnule, v-am spus... Nu : ați greșit. Nu sînt supărată... N-am rupt... Nu cunosc nimic din ce... Ați fost plecat ? Foarte bine. Bună ziua. Scuzați-mă, nu știu ce fel de daruri, nu înțeleg nimic. Bună ziua. (*Inchide*

iar. Mai răsfoiește, gînditoare. Intră Tudor. E, ca întotdeauna, bine dispus, plin de energie.)

TUDOR : Bună, fată frumoasă ! Ce faci ? Ai găsit ceva în bibliotecă ? M-aș mira. Deși citeva terfeloage tot mai sînt. Telefoane ?

ELIDA : Cineva care cred că... greșise.

TUDOR : Toți greșim. (*Tachinind-o.*) De-asta și progresăm. Greșeala e ce e

- mai viu în noi. (*Vesel.*) Și răscompă-
rarea. Plus căința. Sau, pe limba noas-
tră, autocritica. (*Zimbînd ghiduș.*) Ori
crezi că autocritica e fără căință ?
Așa ar fi poate normal. Totul e s-o
iei înainte, să nu plîngi pe urmele ru-
inelor Tîrgoviștei. Ție cum îți me-
ge ? Ei ?
- ELIDA : Bine...
- TUDOR : Te-ai mai desprovincializat ?
- ELIDA : Puțin...
- TUDOR : Ai scos mirosul ? Spuneai că
era o cloacă acolo la voi, nu ! ?
- ELIDA : N-am spus asta.
- TUDOR : Mă rog, o baltă stătută sau
cam așa ceva. Metaforele subțiri le
cam uit, avînd mîntea bransată pe
realități groase. În orice caz, te ac-
comodai rău. (*Trece la birou, la trebu-
rile sale.*)
- ELIDA : Nu se putea face mare lucru.
Orașelul, din poetic, devenise rigid.
Nimeni nu mai trăia, toți funcționau.
- TUDOR (*surprins*) : Păi a trăi ce e ?
Admit că e și o joacă, dar cu niște
reguli funcționale... Idealul ar fi să
dai tu regula, nu s-o suportî, de a-
cord ! ? Cînd însă ți-o fixează alții,
măcar să joci la cîștig. Să pui miza
mare, să freci tare babaroasele, să
chibzuiești zdrăvăn. Viața e cîșcă,
scumpo. Barbut !
- ELIDA : Nu cred...
- TUDOR : Ascultă-mă pe mine ! Ieri-seară
mă gîtuia unul, azi, cu o energie ne-
atinsă, am expediat marfă de vreun
sfert de milion de dolari ! Aud ?
Bucurie, vorbe bune la Departament...
Mîine iar mă bubuie, de sus, la moacă !
- ELIDA : De ce ?
- TUDOR : Așa e viața. Mă bubuie, că mă
bagă la hurtă, la inghesuală. Și mă
împinge. Nimic nu e definitiv — și
poate tocmai asta e plăcerea, măreția
noastră. Îți scoate într-o zi unul o vor-
buliță, te ia altul la principii —
și-atunci ? Nu trebuie să le-o scot eu
înainte, să-mi feresc pîrtia ? Ai ? (*E
numai voie bună și elan.*)
- ELIDA : Pîrtia spre ce ?
- TUDOR : Nu știu exact. În orice caz, spre
mai sus, spre mai bine ! Tu la ce nă-
zuiesti, la urma urmei ?
- ELIDA : Greu de spus... Caut o deslu-
șire... un rost în ordinea morală...
- TUDOR : Caută-le, draga mea ! Ai aici
toate mijloacele ! Ai bibliotecă, ai ex-
poziții, conferințe... Poți să te infor-
mezi, să ascuți muzică... Numai în
boala popilor să nu dai, te rog eu fru-
mos !
- ELIDA : De ce ?
- TUDOR : Pentru o fată modernă ca tine,
e cam...
- ELIDA : Nu sînt modernă... !
- TUDOR : Pari. Sau, mă rog, promiți. Cînd
s-o mai topi puțin din zgura provin-
cială... Aflu că te-ai acomodat și pe
la serviciu.
- ELIDA : Oarecum. În orice caz, de ris
n-am să te fac, cumnate.
- TUDOR (*rizînd*) : Asta e bine, cum-
nată ! Elida, ești o figură ! (*Alt ton,
dar tot vesel.*) Cum o să mă faci de
ris ? Ai o meserie care nici măcar nu
e meserie. E o punte a măgarului, ca
să-ți păstrezi „independența” și „con-
tinuitatea” etc., etc. În timpul asta, dai
f.f.-ul la Farmacie, cu f. bine, te mă-
riți cu un tovarăș serios, înfipt, și o
viață întreagă stai îmbrăcată-n alb și
vinzi de după teighea iluzii în cașete.
Nimeni nu te calcă, nimeni nu te-nghes-
suie, ești bine mersi, imaculată ca Fe-
cioara... Crezi că nu te-am citit ? Îți
stă bine-n alb, asta este. Provincia e,
în general, mediocritate ; și nu cunosc
pată mai mare pe un vestmint alb de-
cît cenușul mediocrității. Aici cel pu-
țin, dacă mă căsăpeau bandiții ăia,
muream în togă roșită, ca Cezar.
- ELIDA (*sincer*) : Mi-a plăcut curajul pe
care l-ai arătat.
- TUDOR : Să-ți spun un secret, fetiço : nu
prea mi-e frică de moarte. Tata Mare a
murit în război, cu mîna-n gîtița duș-
manului. Păduchiosii ăia, veniți la jaf,
erau niște simple javre. M-a duruț
sufletește pentru ei, și pentru că so-
cietatea mai are astfel de declarații —
dar frică nu mi-a fost nici un mo-
ment. Totuși, de spînzurat cred că i-aș
spînzura : de scîrbă. E altceva. Golă-
nia asta cumplită ! Cred că mai auzi
și tu prin fabrică grosolăni...
- ELIDA : Aud și nu aud.
- TUDOR : Înțelept. Pînă cînd îi vom mo-
raliza... ! Se spune că ai făcut chiar
tu minuni cu unii : își pun cămașa pe
ei cînd treci tu, vin rași, pieptănați zil-
nic, cu cravată...
- ELIDA : Sînt de treabă.
- TUDOR : Simt și ei omul cu stofă. Cred
că s-au îndrăgostit de tine o drăcie.
Era normal. Apropo, a seară v-ai în-
tîlnit și cu Stănilescu, procurorul. Cum
a fost întîlnirea ?
- ELIDA : Convențională.
- TUDOR : Nu cred. Azi mi-a dat un tele-
fon. E un băiat fin, cultivat, melo-
man...
- ELIDA : Poate.
- TUDOR : M-a felicitat pentru ce cum-
nată am. Și se pricepe nițel, să știi.
Vede fel de fel... Asta face carieră,
ascultă-mă pe mine. Se zice să are și
ceva pus deoparte. Ori ai brodit unul
mai dibaci ? Ei ? Mie poți să-mi
spui.
- ELIDA : N-am ce să spun.

TUDOR (*văzind că ea nu susține conversația*): Măcar o carte ai găsit pe-aiici, ca lumea? Ce citești, tot istorie? (*Pune mina pe telefon.*)

ELIDA: E singurul lucru care mă pasionează.

TUDOR: Și mie-mi place! Bărbații ăia grozavi care s-au bătut! Și toate pildele ce le avem de la ei! Și intrigile... toată politicăraia... sînt multe de învățat din trecut. Bineînțeles că au fost și destui ticăloși. (*Vorbește la telefon.*) Alo, colonelul Ionașcu? Tu ești, Mitică? Dom'le, ai la circă de-clarăția mea, da? Dacă pui mina pe măgarul ăia împuțiti, nu-i duci nici cîșieri, ne confruntăm întii, da? Mi-i trimiți aici!

ELIDA (*șoptit*): Să ics?

TUDOR (*ii face semn că nu*): Da, dom'le, vreau să-i văd și eu la față, să-i întreb de sănătate, mama lor de bandiți! Da, Mitică! Ne vedem. S-a aranjat! Dacă-ți spun că s-a aranjat. Pa, te pup! (*Inchide.*) Ce să-i mai care la bașcă? Să vedem întii care e realitatea, psihologic și moral.

ELIDA: Dragă Tudore, îmi face plăcere. Vorbesc sincer.

TUDOR: Ce anume?

ELIDA: Îmi face plăcere să te văd uman. Eu am trăit, de cînd a plecat tata, numai între oameni rigizi... care foloseau toate legile, normele, învățătura, ca să facă rău... sau măcar să se impună... Mania asta de a te impune cu orice preț o înțeleg greu. Erau în stare să se urască pentru o porție mai mare la cantină, pentru un kilogram de roșii luate mai avantajos. De ce au decăzut așa? Să n-o ia înainte ideea, meritul, frumusețea minții, vîntul dezinteresat, să-i opună o buche oarbă sub care colcăie răutatea, vanitatea...!? Cine i-a adus aici? În nalul ăsta?

TUDOR: Nu i-a adus nimeni. Așa s-au clădit.

ELIDA: Nu cred. De ce, de pildă, tu, deși vii de jos, din mediu de meseriași, te-ai ridicat la rigoare și la acuratețe? La mărinimie? Tu crezi că eu nu știu ce-ai făcut pentru mine? Și, deși nu se poate spune că nu vî incomodez...

TUDOR: Vezi-ți de treabă, Elida. Să nu mai vorbim! Stai în camera băritului, care tot lipsește.

ELIDA: Aveți o viață de muncă. Civilizată, fără îndoială, chiar abundentă, dar tot timpul în priză. Am văzut cum ai organizat și unitatea în care lucrez eu...

TUDOR: Mai încape!...

ELIDA: Poate. Dar să știi că eu te admir. Chiar dacă, să zicem, (*zîmbind*), ești mai gălăgios decît aș dori eu...

TUDOR (*cu mina pe telefon*): Dacă nu faci gălăgie, scumpo, nu se aude. Trăim într-o lume de zgomote: necanisme, clacsoane...

ELIDA: Chiar dacă, să zicem așa, eu am un alt ideal de viață...

TUDOR (*la telefon*): Alo! Dați-mi-l pe tovarășul consilier Udrescu! Spătaru sînt. Lipsește? Bine, revin. (*Inchide.*) Ce ideal? Iartă-mă...

ELIDA (*vrînd să plece*): Știu, ai de lucru.

TUDOR: Nu. Stai. S-o lămurim cu idealul și pe urmă te duci. Dar mai întii: mai știi ceva de vagabondul ăla de tac-tu?

ELIDA (*atînsă*): Tata nu e vagabond.

TUDOR: Păi dacă te-a lăsat aici, ca să holodronțească prin lume!?

ELIDA: Nu m-a lăsat. E cu mine.

TUDOR: Cum asta? Sufletește!?! Că altfel... n-a prea abundat în semne, recunoaște!

ELIDA: Mai mult decît sufletește. E în mine. Îmi comunică din gîndurile lui. E în gesturile mele, în pașii mei. Caută o țintă, pentru mine.

TUDOR: Aici nu te mai înțeleg. Pînă aici te-am înțeles, Elida. El n-a plecat o dată în Irak, sau în Iran, pentru prospecții geologice?

ELIDA: În Algeria. Dar a ajuns și în Golful Persic. Și apoi în India, și în Nepal...

TUDOR: Cu afaceri!?

ELIDA: Nu. S-a dus să caute.

TUDOR: Ce?

ELIDA: O învățătură. Sau o sfințenie.

TUDOR: Dar avea viză de la statul român? Asta e întrebarea. Nelimitat?

ELIDA: Nu cred că avea. Și nu cred că avea nevoie de viză.

TUDOR: Vai de mine! Și acum unde e?

ELIDA: Nu știu.

TUDOR: Dar știe cineva unde să-l găsească?

ELIDA: Nu cred.

TUDOR: Halal tată! Își lasă odrasla singură, de izbeliște, în mijlocul unor oameni destul de deșănțați, își lasă meseria, și delegația dată de un stat care i-a întreținut și care a făcut sacrificii să-l scoată geolog...

ELIDA (*cu oarecare energie*): Te rog, nu mai vorbi așa de el! Tata e un om extraordinar!

TUDOR: O fi, ca geolog, probă că l-au trimis. Dar ca tată și ca om...

ELIDA (*roșind*): Te rog, Tudore! Tata e un om care caută!

TUDOR: Și noi căutăm! Și eu caut! Nu? Și mă zbat! Pentru puțin progres! Nu?

ELIDA: Tata caută altceva. Tata a trăit totdeauna sub investitura unei porunci, care a vorbit din ființa lui în-

inte de a veni dinafară. Tata s-a botezat de două ori, o dată ortodox și o dată catolic, dar a văzut că nu-l ajunge.

TUDOR : Ciudată chestie. Eu nu înțeleg nimic din asta. Decît că poate s-a sonat...

ELIDA (*violent*) : Nu ! (*Tudor se sperie. Elida se refîine.*) Dacă nu înțelegi, prefer să nu mai vorbim. Dar eu cred că înțelegi. Există în fiecare o sămînță de desăvîrșire, pe plan sufletesc. Pe care o ai și tu. Ești, în general, un om bun. Ai momente de generozitate ; e adevărat, momente. Care pe urmă sînt înecate de ceva pe care tu nu-l mai poți controla. De un flux de impurități, omenești. Ei bine, tata, care e esențial noblețe și generozitate, se luptă să scape definitiv de aceste impurități. Să trăiască numai în lumină. Lumina unei revelații continue. Pri-cepi, Tudore ?

TUDOR (*blind*) : Mi-e teamă că ai luat-o și tu puțin prin... păpuris.

ELIDA : Și eu am revelații, dar rare. Cînd citesc uneori despre un personaj din trecut, simt concret fluxul care vine dispre el înspre mine. Un flux de abnegație și dăruire totală. De credință în ceva de dincolo de noi. Dacă nu percepem acest suflu, nu pricepem mare lucru.

TUDOR (*impacient*) : Scumpo, discuția devine interesantă, dar eu propun s-o aminăm. Am bătut și eu istoria, îi cunosc chichițele, și știu că Domniile, cei mai mulți, erau niște mîncăi, și niște muieratici... ! Lasă că și omărau cînd le venea la socoteală... în schimb, iubeau pămîntul și bogățiile lui... iar masele le tratau, vorba ceea, ca pe mase ! Îi puneau la muncă, îi mobilizau la luptă... și cam asta. Ei își făceau plinul, trînteau mănăstiri, și pe urmă ori se cărau, ori îi beleau rivalii, ori îi aduna unul mai mare și-i stîrcoșea de avuții — asta, de cînd lumea. C-or fi fost și niște cugete curate, niște simțiri înalte, nu zic !...

ELIDA : Îmi pare rău că nu ne înțelegem. Ești un om bun, simt asta. Am zilnic dovezi. L-ai dus la spital, personal, pe Frolea, care s-a accidentat la noi... Aseară am auzit că n-ai lăsat-o pe fata aceea, ziarista, să meurgă acasă, ca vai de ea... Ești prevenitor cu oamenii... Vrei să discuți pînă și cu banditul care stătea să te înjunghie... Și-apoi, m-ai acceptat și pe mine aici, deși știai despre tata că e „fugit“.

TUDOR (*zimbet echivoc*) : Poate nu ști-am. Poate nu credeam. Și nu cred. Oricît ai vrea să-ți cați de suflet, să lași o fată ca tine, neajutorată... fără

o facultate dusă la capăt... nemăritată... prost încadrată... săracă...

ELIDA : Nu sînt săracă deloc. Nici singură.

TUDOR : Te înțelegi cu Rodica ?

ELIDA : Mă înțeleg... Dar și mai bine mă înțeleg cu Zamfira.

TUDOR : Care Zamfira ? Cu Fira. îngrijitoarea ?

ELIDA (*cu o ușoară iluminare*) : Cu Domnița Zamfira. Aceea care a trecut munții, sub Mircea Ciobanul, s-a dus la Prislop și a făcut acolo un scînt pe ruinele unei biserici din secolul II. E o femeie frumoasă, plină de viață. Sacrificiul ei tăcut, de atunci, răscumpără mii de păcate.

(*Sună telefonul.*)

TUDOR (*răspunde*) : Da. Da. Să trăiți, tovarășe ministru. Da, am expediat. Cererea de plată am introdus-o de mult, le-am luat gologanii înainte. Dă-i dracului ! Dacă fac obiecții, să fie sănătoși ! Bani sînt plătiți, sigur ! Cît ați spus ? Nu pot. Nu putem, tovarășe ministru, n-avem capacitatea necesară. Să stăm și-n... vorba aia, și-n cap... Bine c-am rezolvat-o încă p-asta. Și la fizic și la valoric ! Nu pot, vă jur ! Inseamnă să... De unde să mai scot 80.000 de tone ? Gîndiți-vă și dumneavoastră ! Și cu metal de calitate inferioară ! Da, de ce să ascundem realitatea ? Tovarășul Zaharia n-are decît să spună. Să vină dînsul să rezolve. Întrebați-l numai ce depășire are la capitolul combustibil ! Mă rog, dacă vă face plăcere, dați-mă afară ! Pur și simplu ! O să-i înaintez tovarășului viceprim-ministru un raport, să-i arăt situația pe global, pe baza directivelor ce mi le-ați trasat... Care ? Un fleac, vă spun, i-a jult puțin pielea. Intrigi, tovarășe ministru, intrigi josnice. Știți că vă iubesc. Tot eu vă iubesc cel mai mult. Și dumneavoastră de asemenea ! ? Să trăiți. (*Inchide.*) Ce vorbeam ?

ELIDA : De Domnița Zamfira.

TUDOR : Mai dă-o naibii ! Elida, vino-ți, dragă, în fire ! Vino mai pe pămînt ! Te rog eu ! Pentru propriul tău bine ! Nu vezi unde trăim ? Cretinul ăsta de Simonică, adjunctul de ministru, vrea să facă o mare carieră, pe spînarea mea ! Pe Zaharia l-ai văzut ?

ELIDA : L-am văzut. Un om antipatic.

TUDOR : Perfid, la culme. Mă stimulează, exocrocul, pe o direcție care știe că e blocată. Merge cu mine, îmi creează condiții, acreditive, după aia mă lăcăcu seninătate să mă infund, nu contează că se pierd bani cu ghiotura, banii poporului în fond, aranjează ca utilajul comandat de mine să ajungă

la altă unitate; în același timp mă laudă, îi pare rău că n-am realizat integral planul; noroc că eu m-am prins, am virat macazul în ultima clipă, am schimbat toată tehnologia și, cînd se pregătea să-mi dea la cap, haț! am intrat cu produsul meu în plin! Deși el îmi pusese și la Departament niște frumoase pile, să-mi modifice indicatorii. Plus că pusese și pe unul Sturzoiu să mă frece în gazetă. Acum o să citească răspunsul meu și o să pice-n bot! (*Intră Stelian.*) Ei ?

STELIAN : Boss-ule, veste mare. Vine Codre la finanțe, pe postul 2 sau 3.

TUDOR : Aha !

STELIAN (*o vede cu mare plăcere pe Elida*) : Sărut mina, domnișoară ! (*Lui Spătărelu.*) I-am spus lui Băiculescu : mîi, nu vî mai țineți așa mari, că vî vine rîndul ! Mirîia. Cred că știe ce li se pregătește. Dar în ziua aia mă îmbăt ! Și-i mîninc ! Dacă-l face pe Băleanța plin...

TUDOR : Nu-l face !

STELIAN : Îl face patroane, ascultă-mă pe mine ! Și atunci îi băgăm și lui domnu' Zaharia contractele sub nas. Și pumnul ! Vrei furnituri, fir-ai al naibii, dar bani nu dai ? ! Se zice că e virit într-o afacere de pescărie. Deocamdată e un zvon.

TUDOR : Cercetează-l ! Ce stai ?

STELIAN (*cu ochii la Elida*) : Aș mai avea ceva de spus. (*Elida se îndreaptă spre ieșire.*) Dar n-aș vrea, pentru nimic în lume, ca domnișoara... (*Elida iese.*) Nu trebuia, patroane ! Zău că nu ! Puteam s-amin.

TUDOR : Las-o. E bună, dar e flușturistică. (*Stelian face ochii mari.*) Adică, are fluturi. Vede... nu știu ce. Momi.

STELIAN : Boss-ule, cu Frolea e : lbastră. N-am vrut să știe și dînsa, care... are o vină, măcar formal... N-a controlat...

TUDOR : Foaia nu-i semnată ?

STELICĂ : Am semnat-o noi, ulterior. Am pus eu pe cineva.

TUDOR : Cum asta ? De ce ?

STELICĂ : Pentru că nu trebuie ca dînsa... Nu numai că vî e cumnată, dar e un om alît de fin ! Oamenii se bucură cînd o vîd, sigur, nu toți. Frolea era cu ochii pe ea, de-asta a pierdut controlul. Ea nu și-a dat seama, a apăsat din greșeală.

TUDOR (*uimit*) : N-a apăsat Gologan ?

STELICĂ : Am pus noi totul pe el, ca să... I-am explicat. I-am dat și o sumă, credeam că e un fleac. Dar acum mi-e teamă să nu cangreneze.

TUDOR : Nu mai spune !

STELICĂ : Doctorul susține că va trebui să taie. Omul rămîne infirm. Anche-

tă, povești, știți ce urmează. Întrăm și în gura ălorlalți. Trebuie să găsiți alt doctor, urgent ! Toată grija mea e s-o scăpăm pe fată. Să nu știe. Și mai ales să nu se afle în oraș. Mi-a spus Beșliu c-a vorbit cu dumneavoastră aseară, eram doar și eu aici. Voia să mușamalizeze. El s-a orientat corect. Dar dacă a văzut că dumneavoastră sînteți atît de pornit... și de grăbit... Ce facem acum ?

TUDOR (*după reflecție*) : Timpitul ăla bezmetic ! În Paști, pe mîsa ! Și-a băgat piciorul, ca un idiot !...

STELICĂ : Crei c-o iubea. A spus la spital că atunci cînd a apărut ea, și-a pierdut controlul.

RODICA (*intrînd*) : Ce i-ai făcut, Tudore, Elidei, că vîd că plînge !

TUDOR : Ce să-i fac ? Nimic nu i-am făcut. E cam zănică. Ca să nu zic aiurită !

STELICĂ : Patroane ! Să nu spuneți asta !

TUDOR (*supărare simulată*) : Acum o să-ți cer'ție voie ce să spun, la mine. în casă, despre cumnată-mea, da ?

RODICA : În orice caz, să vorbești cu grijă cu ea.

TUDOR (*ricanînd*) : Sigur, să ții în puf o zănică ce visează sfinți pe pereți, asta e problema ! Nu că trebuie să dau urgent 80 000 de tone produs finit peste plan ! (*la telefonul, formează un număr.*) Tovarășul ministru Simoni-că ? Să trăiți. Tudor Spătărelu vî deranjează. M-am gîndit bine, tovarășe ministru. Știu că e-n interesul Departamentului. Și al dumneavoastră personal. Mai există niște resurse interne... Cred că se rezolvă... Să trăiți ! (*Lui Stelian.*) Fugi și adună-mi colectivul de maiștri. (*Stelian iese.*)

RODICA (*ușor ironică*) : De unde, Tudore ? De unde mai scoți încă 80 000 ?

TUDOR : De unde i-am scos și pe ălalți. De-aia sint plătît, ca să-i scot ! De-aia am biroul ăsta, și toate celelalte, ca să-i scot ! Într-un fel sau altul. (*Ea-l privește lung.*) Rodico, nu sta ca proasta ! Grăbește-o nițel pe sor-ta să-l placă pe procuror. (*Tandru.*) Hai, că la asta te pricepi, du-te-n pisici. Restul se aranjează !

RODICA : Cu hoțul o lăsași foarte molcuț pentru că aveai valută-n birou, așa-i ?

TUDOR (*privire iute, cedare*) : Scirbă ! Vezi, d-aia te iubesc eu, ești dată dracului !

RODICA : Și știu și de ce aveai valută : ca să mă trimiți pe mine în străinătate. Nu-i așa ?

TUDOR (*admirativ*) : Ești și plină de idei, ca mița de purici. (*Îi sărută mina.*) Și cum îți mai merg ție problemele personale ?

RODICA (*șăgalnic*): Perfect. Nu te uita lung la inel, că nu-i de la tine.

TUDOR: E bine c-ai găsit unul mai frăier. Numai să nu te-apuie drama sentimentală, acū, la spartul tîrgului.

RODICA: Om mai vedea, cînd se sparge tîrgul. Și-ți luă și ceva aur, băiatul!?

TUDOR (*suspicios*): De unde știi?

RODICA: Presupun. Sau era o chestie pur politică?

TUDOR: Nu m-am lămurit încă. Prefer furtul simplu, banditismul.

RODICA: Te cred! În orice caz, ieri erai foarte caraghios cînd rîneai. Dacă află Zaharia...

TUDOR: De unde să afle? (*Privire*.)

RODICA: Nu știi. Elida îl simpatizează pe inginerul Berza, care lucrează la Centrul lui. Berza, ăla cu capu-n nori. Care, vrînd-nevrînd, face jocul lui Zaharia.

TUDOR: Năucul ăla? Ce-o fi găsit la oiaia aia rîioasă? Pune-o să-și mai bage mințile în cap! N-am adus-o aici, nu i-am dat camera cea mai bună, pentru oficioșul ăla care mă privește de sus.

RODICA: O să ai zile grele, dragul meu. Nu știi pe unde scoți cămașa și cu supraplanul. Or să te-njure oamenii.

TUDOR: Facem ce putem. Altfel risc să dau cu capu-n bară.

RODICA: Măcar Dobrescu al tău să te ajute acum!

TUDOR: O mazetă! Dar nu-i dă mîna să mă lase, să puie totul pe o carte. Atîta a-nvățat și el, dă-l dracului, alfel n-ar fi stat la gazetă pînă acum. Tu ce-ai face dacă m-ar pune pe liber, zi-i!

RODICA: Aș rîde. Aș zice: n-a ținut nici munca, n-a ținut nici cacialmauș, jocul e mai complicat; care o fi regula?

TUDOR: Și de bărbatu-tău nu ți-ar pása, neam!?

RODICA: E deștept, se descurcă! Hai că te distrezi și tu, sînt convinsă. Toate astea te țin treaz, pe fază.

(*Intră Hoțul.*)

TUDOR: Iar ai venit, bă, scîrbă umană!?

HOȚUL: M-au adus. Să-ți-nă, ma'm!

TUDOR: ...te-n zbanț de bestie cornută! Mai și săruți mîna, pungașul dracului! Credeai că-ți merge cu mine, da? Ți-oi pocni vreo două peste mîtră! Fără mînuși! (*I pune mîna-n gît.*) Cine te-a învățat, mă, să m-a-și? Cine? Află că ți-a mîncat capul! Și pe-al lui!

HOȚUL: Hai să ne purtăm ca domni, tătucu. Eu cred c-am lucrat curat, eu așa cred. N-am făcut panaramă. Eu la

meserie, atît! Dacă mă prîneră mălastrocii ăia, nu-nseamnă că acum să mă faci obială. Ori atunci te las macoș și măc la bașcă urgent. Să n-avem vorbe!

TUDOR (*ii dă doi ghionți*): Cum, mă, grijania mă-tii, vii să-mi scotocești aici ca la tine-n tîrlă, mă ții la perete cu ditai pistolul...

HOȚUL (*scoate o tabacheră-pistol*): Care? O tabacheră! Vedeți și dumneavoastră, ma'm! *Sorry!*

(*Rodica rîde.*)

TUDOR: Și mai faci tot tu pe rîiosul!? Boarfă ordinară ce cști!

HOȚUL: Îmi pare rău!

TUDOR: De ce m-ai jefuit, ai? Spune? Spune, că te gîtui. Uite-acum!

HOȚUL: Nu pot discuta în condiții d-astea... E o chestie de demnitate. (*Privind la Rodica.*) Persoanele care au condus la tren sînt rugate să coboare din vagoane. Altfel nu demarez.

RODICA (*amuzată*): Bine. Sînt alături.

HOȚUL (*cu reverență*): Omagiuni.

(*Rodica iese.*)

TUDOR: De ce m-ați jefuit, mă?

HOȚUL: Păi... de ce să nu te jefuim? Și mai întii c-am fost numai eu, singurel. Ca un cuculeț.

TUDOR: Minți! Dar alde Titi și Marin ăia?

HOȚUL: Aiurea. Jucam eu pe trei. Ca la teatru. Ca să te lași mai moale, tătucu. să nu-ți umblu la carotidă, că n-aveam chef.

TUDOR: Nu-mi mai zice tătucu, auzi, că nu-s tac-tu!

HOȚUL: Mă rog...

TUDOR: Și cu ce te-ai ales, nenorocitele? Cu bașca!

HOȚUL: Eh, se-ntîmplă...

TUDOR: Ce căutai, la urma urmei? Spune!

HOȚUL: De toate pentru toți. Luai și fîșicurile... Luai și polii ăia albaștri... Mai mă lipii și de niște dosărele...

TUDOR (*brobonindu-se*): De ce?

HOȚUL: Uite-așa avui boală.

TUDOR: Și te uitași prin ele?

HOȚUL: Păi de ce nu? Dacă tot mă deranja.

TUDOR: Și... pricepuși ceva? Tu? Căcărează!

HOȚUL: Pricepui ce-a fost de priceput. Și or mai fi și alții de întrebare ce și cum. Pricepui că e unu' Berza acolo cu nu-ș ce găselniță. Dar pînă s-o găsească el, o găsiși matale. Și-o băgași la saramură!... Să-i fie de...

TUDOR : O studiam ! (*li dă una în murtă.*)

HOȚUL : Păi dar cum ! Ce-am zis altfel ? Mai puteai s-o studiezi o sută de ani încheiași. Noroc c-am manglit-o subsemnatul.

TUDOR (*il stringe*) : Știi ceva de ea ? Te-a trimis Berza ? Ori Zaharia, te pomenești ! ? Spune !

HOȚUL : Măi tătucu mă, nu ești de comitet. Și-am mai găsit și un listoi, cu date despre diverși gagii, ce-au făcut, ce-au greșit, cine fu mă-sa și tac-su... Pusă și aia în studiu, serios. Păi de ce ? N-au alții destulă grijă ?

TUDOR (*sever, dur*) : Cine te-a ndemnat să vii aici ? Cine ți-a furnizat ora exactă ? Lămuririle ? Cine ?

HOȚUL (*in doi peri*) : Alita meserie știu și eu, neamule. Păi altfel cum ? Cel mai mult mi-a plăcut cind l-am dat pe nenea (*arată spre portret*) la o parte și am găsit polidorii de aur și alelalte odăjdii camuflate.

TUDOR (*crispat*) : Și unde-s acum ?

HOȚUL : La miliție, unde !

TUDOR (*mai timid*) : Și dosarele ?

HOȚUL : Tătucu ! Lasă-mă să-mi pun cravata bine. Nu mi-o deranja. Trebula să fac ferfeniță dosarele, așa trebuia. Ce să mă leg la cap cu marfă razachie ? Cum i-ai da calului saciz să roadă. Mie nu-mi trebuie, dom'le, ițe d-astea, încurcate. Sau să-i iau de la urmă pe nenorociți. Oi fi eu hoț, dar casap nu-s, să-i retez omului autobiografia, să-l bușesc în soartă ! Ca alții.

TUDOR : Cum adică, recunoști că ești hoț ? Simplu ! Cine te-a făcut hoț ? Cum ai putut să te obișnuiești cu gîndul ăsta smintit ? Și de ce ? În societatea noastră crezi că nu mai există loc și de o muncă cinstită ?

HOȚUL : Te pomenești că vrei să-mi îdai unul, ai ? (*Ride.*) Lasă-te, nene, de goange d-ăstea ! Vrei să mă oftic muncind, ca să-mi ia alții ca dumneata șpilibusul și să se-mbuibe cu el ? Da ? Ulte, dom-le, ce-i fată capul ! Care-i ăla să vrea să tragă cit e ziua și să-l ia pe urmă văcarul, seara, să-i dea la iesle două grăunțe, cit crede el ! După ce l-a prigonit. Ce, nu-i așa ? M-ai prins, tătucu, gata, pune-mi jbilțul de gît ; dar cel puțin zburdai pînă acum. Și-o să mai zburd ! Că nu le dă mina să mă ție infundat la gherlă. Nu-i politic. Auzi ? Da' mare secătură ești, băga-te-aș în mă-ta ! Să ții oamenii de căpăstru, cu dosare și cu note, fir-ai

să fii de zbanghio ! Trebuia să-ți indes cuțitu-n gît, să nu te mai scoli. Auzi, mă, javră de om ce ești...

TUDOR (*il apucă de gît*) : Taci, că te sugrum ! Potaie !

HOȚUL (*se zbate*) : Auzi mă, japiță ce ești, ți-am adus dosarele, nu le-am dat la miliție... (*Tudor îi dă drumul.*) Ce să mai belească și ăia fasolele la porcăriile tale ? Mă scoți basma curată, le ai.

TUDOR (*o clipă de gîndire*) : Și banii ?

HOȚUL : Cu ăia te aranjezi singur, tătucu ! Doar nu vrei să ți-i fac cadou. Ai șuste, te descurci. Le-o mai fi prinzind bine și altora niște valută coleă. Mamă, și ce vream să cumpăr și eu o blăniță pentru dameza mea ! Că iubesc și eu, dom'le, ce, n-am voie ? Auzi ? Mă faci curat ca lacrima, altfel nu mai stăm de vorbă ! Te știu eu că ești d-al nostru, d-ăla agerul, numai că acū o cam festeliși. Și bagă de seamă că încă n-am ciripit de ascunzătoarea de colo.

TUDOR (*cu aplomb*) : Uite, băiețele, vreau să-ți spun ceva, ca să te lămuresc !

HOȚUL : Șefule, cu morala, miine ! Cînd o fi mai cald !

TUDOR : Eu am luat acele note de la serviciul meu de personal. Eu sînt obligat să știu, să cunosc.

HOȚUL : Bine, n-ai decît. Dă-mă la şuți !

TUDOR : Cit privește dosarele experimentale...

HOȚUL : Știu : ești obligat să controlezi fedeleș. Lasă să le mai controleze și alții ! Vrei ?

TUDOR : Tocmai. Așa că n-ai absolut n'ci un atū, și aș putea să te fac zob ! Pe viață ! Avînd însă în vedere că ești un biet om tînăr fără experiență, fără un dram de educație...

HOȚUL : Așa, așa !

TUDOR (*foarte convins*) : ...lucru de care ne simțim cu toții răspunzători... Și că n-aș vrea, nu-mi dă voie conștiința ca, profitînd de o slăbiciune de moment, să-ți compromit definitiv intrarea în viață...

HOȚUL : Mă-nduioșezi, nene. Mă faci să plîng.

TUDOR : Eu voi interveni să fii pus în libertate, dacă...

HOȚUL : N-ai și vreo fată să mi-o sui în pat ? Gagica aia smiorcăită cine era ? Hai, nene, scoate sonorul și bate laba ! Ai noștri ca brazil ! Vezi că-i plouă pe nenorocitele alea de caraule afară. Și au și ei o mamă, deh !...

(*Intuneric.*)

ACTUL al II-lea

Tabloul 3

In birou, Fira (virstă incertă, între 40 și 50 de ani) deretică. Apel telefonic.

FIRA : Da. Da, să trăiți. Da, e acasă. Acușica. Un moment. (*Merge la ușă, strigă.*) Doamnă! Doamna Rodica! Poftiți puțin. (*Apare Rodica.*) Telefonul.

(*Rodica se apropie, dincolo s-a decuplat.*)

RODICA : Cine a fost ?

FIRA : Un domn.

RODICA : De ce nu mi-ai conectat în dormitor ?

FIRA : Poate că nu trebuia să audă domnișoara... (*Apelul se repetă.*) Vedeți ?

RODICA (*la telefon, în timp ce Fira se retrage într-un colț depărtat, ștergînd praful*) : Da. Bună. Da, sigur... (*Mai în șoptă.*) Îmi face, bineînțeles. Da, să vedem. Ies la opt, cu soră-mea, și o plantez eu pe undeva. Ce s-a întîmplat ? Mi s-a părut că... Telefoanele !... De acord. Pe curînd. *Ciao ! (Firei.)* Ai terminat ?

FIRA : Mai am nițel.

RODICA : Treburi de-ale lui bărbatu-meu.

FIRA : Cred.

RODICA : Trebuie să mă zbat și pentru el.

FIRA : Păi cum ! În loc să vă distrați... Că, vorba ceea, acû ar fi momentul.

RODICA : De ce, Firo ?

FIRA : Păi... aveți de toate ; casa, cum e vorba, lux. Anii, pe multe, cum e mai bine. Potol, una-alta... Că-n față, ce mai vine ? Apocalipsa, moartea. Cînd oți fi știrbă, o să ziceți: he-he, trecu, băt-u-o-ar Dumnezeu, și eu stă-tui și mă uitai !... ca proasta !

RODICA (*precaut*) : Zi, așa vezi lucrurile ! ?

FIRA : Păi nu mă dau nici eu, care, vorba aia, sînt mai muncită, că dimineața tura-i tură, și pe urmă șmotruiesc pînă noaptea pe la case, și tot nu mă dau ! Ce-i al omului e pus deoparte. Mai trăiești și fără mîncare, da' fără drăguț, de ce ? că doar nu costă, nici nu e pă cartelă. Dai dă el pe toate drumurile. Și-atunci ? Nițică distracție coleă... ce strică ?

RODICA : Și cu morala ce facem ?

FIRA : Facem și cu morala. Morala e pentru aia micii, pentru pui, să nu se-ndulcească prea repede la fagure. Cum e sora dumneavoastră. Care mai are douăzeci de ani buni înainte. Dar

noi ce dracu' mai avem, doamnă ? Cîțiva, acolo. Pe urmă vin reumatismele. Și-atunci, care e socoteala ?

RODICA : Uite că trebuie să ne ținem tari, să luptăm pentru fiecare boabă de huzur. E viața a dracului. Acum în loc să mă odihnesc, după zbaterea de-aseară, că n-a fost ușor cu doișpe mofturoși la masă...

FIRA : Aoleo, ce de-ați mai murdărit la vase ! Dac. oi scăpa la 11 cu ele !

RODICA : Ei, da ! Și-acum trebuie să mă încălț, să mă duc să aranj în țîrg ploile lui bărbatu-meu. Că și el, nenorocitul, trage de-i ies ochii, n-are vreme de toate.

FIRA : Cred. Eh, se mai încălță omul, se mai descălță, asta-i viața !...

(*Apare Elida, ceva mai trasă la ochi.*)

ELIDA : Pot intra și eu un moment ? (*Vine cu o carte.*)

RODICA : Bineînțeles. Firo, treci și fă sufrageria, și ștergi praful pe urmă.

ELIDA : Pot să-l șterg și eu.

RODICA : Nu e cazul.

FIRA : Să trăiți, domnișoară. Sînteți ca o floare... dar cam fără apă. (*Iese.*)

ELIDA : Vreau mai întii să-mi cer iertare că am părăsit aseară masa... și am plecat.

RODICA : Era dată în cinstea ta.

ELIDA : Să zicem. Deși nu meritam. Nu prea aveți ce cinsti la ora asta, la una ca mine.

RODICA : Sper că ai plecat cu un scop bine justificat.

ELIDA : Da.

RODICA : Atunci e perfect. Cînd o să ai timp, să mi-l spui...

ELIDA : M-am dus la un om care avea nevoie de mine. Care mă iubește.

RODICA : Și mai bine. Și acel om alesese tocmai ora cînd noi dădeam o masă în cinstea ta, ca să-ți etaleze iubirea ?

ELIDA : N-o alesese el. Din nenorocire. (*Izbucnire.*) Rodico, am făcut o greșeală foarte mare. O greșeală atît de mare încît toată viața mea mă voi căi.

RODICA : Dacă nu te-aș ști puțin exaltată, m-aș speria. Ce greșeală ai putut să faci ?

ELIDA : Am nenorocit un om. Am aprins în el o flacăra care îl va costa inte-

gritarea lui trupească. Și probabil și cealaltă.

RODICA : Nu înțeleg.

ELIDA : Mi-a făcut un semn în hală, ca un fel de salut. Eu așa l-am înțeles. Era luminos, era numai suflet. Poate a vrut să-mi spună ceva, să strige. Poate a vrut să mă întrebe ceva. Am ridicat și eu mâna, răspunzând acestui frate al meu, acestui mesaj al tinereții. Și, se pare, am izbit într-un buton, pe o manetă... Restul e oribil, oribil ! Aș vrea să-l iau pe acest om, să-l țin lângă mine toată viața, să-l sprijin, să-l îngrijesc... E atât de speriat de răul pe care mi l-a făcut... Nu voia să mă primească la spital — căci am aflat, cu o oră înainte de a mă duce, că-l operaseră dimineața —, până aseară eu n-am știut nimic !... nimic !... (O îmbrățișează.) E îngrozitor, Rodico ! Vreau să fiu pentru el piciorul pe care i l-am scurtat ! Vreau să stau cu el, să plec de lângă voi și să stau cu el !... Iartă-mă ! Te rog frumos ! Sint vinovată ! Sint vinovată de toate ! V-am adus greutăți pe care nu le meritați !

RODICA (mângiind-o matern) : Nu ne-ai adus, draga mea. Lumea a fost cam contrariată că, după prima tartină, te-ai sculat și ai dispărut fără nici un cuvânt. Procurorul Stăniulescu s-a interesat foarte atent ce ți s-a putut întâmpla. Venise cu un cadou frumos, un colier... El are intențiile cele mai serioase.

ELIDA (tot mai aprinsă) : Nu știu... nu-mi dau seama... nu mă interesează... N-am decît această unică dorință : să fiu de ajutor unui om căruia i-am distrus viața... pentru un zîmbet ! Să plătesc, să plătesc oricît, înțelegi, acest zîmbet care a devenit, sub ochii mei, rictus de durere. Un infinit al speranței, transformat într-un infinit al deznădejdiei ! Rodico, tu trebuie să mă înțelegi : locul meu e acolo, lângă el. Măcar pentru o vreme. Dacă vrea să fiu a lui, voi fi ! Îi voi da orice ca să-mi răscumpăr greșeala !

RODICA : Nu trebuie să faci așa ceva. Trebuie să ții la demnitatea ta. Nu uita că e un biet muncitor care n-are alt merit decît că...

ELIDA : Decît că s-a întîlnit cu mine. Pe o undă. E atât de puțin ? Sint atât de mulți cei care se întîlnesc ?

RODICA : Nu transforma mila ta în altceva, Elida !

ELIDA : Nu e numai milă ! Nu cred că e numai atât !

RODICA : Și mai ales nu fantază. Tu ai altă destinație. Tu vrei să te faci farmacistă.

ELIDA : Nu vreau. Mă agasează gîndul ăsta, crede-mă ! Eu vreau să trăiesc,

înțelegi ? Să descopăr și să ajut ființa umană în ceea ce are ea spiritual, nu în ceea ce are ea material. Eu nu vreau să dau hapuri, ci efluvii. Consimțiri, înțelegi ? Eu vreau să vindec altfel. Și citeva săptămîni am crezut că reușesc să fiu de folos. Pînă la această catastrofă. Dar ca nu m-a doborît, dimpotrivă, m-a îndrîjit. Îl voi face bine ! Îți jur, draga mea soră ! Voi opri cîngrenarea. Îl voi aduce din nou pe față zîmbetul credinței în om !

RODICA : Ce exaltată ești, Doamne !

ELIDA : Da ! Și vreau să-ți mai spun ceva : eu nu pot trăi în neomenie. Eu am fugit din acel oraș unde am dat peste oameni neomenoși. Care vorau să mă siluiască pentru o ambiție tîrtoare, ori din plictiseală. Eu aici sint stînjinită de telefoanele pe care tu le primești și le dai. Sint sigură că ai o legătură.

RODICA : Ce tot vorbești ? !

ELIDA : Da. Și sint sigură că nu e bună. Că este din specia aceea în care nu știi dacă oamenii se iubesc sau se detestă.

RODICA : Cine ți-a permis... ?

ELIDA : Am văzut, scumpa mea, după aerul tău constrîns. Tu ești un om bun.

RODICA : Nu mai spune !

ELIDA : Da. Un om cu calități mari. Iar Tudor e un om extraordinar !

RODICA : Mulțumesc. Dar să știi că nu ți-am cerut încă certificate.

ELIDA : Cînd ai spus adineauri că o plantez pe soră-mea la opt...

RODICA : Cum ai îndrăznit să ridici ?

ELIDA : Așteptam și eu un telefon. De la inginerul Berza. Un om pe care de asemenea îl apreciez mult.

RODICA (acără) : Nu-i faci și lui un cadou, ca celui-lalt ?

ELIDA (cald) : Rodica, te rog ! Nu fi caustică. Eu îți vorbesc ca unei surori. E urît ce se întîmplă. Du-te și spune-i cinstit lui Tudor. Spune-i că a fost o eroare. Tu ai putea fi atât de frumoasă ! Dar ai ceva echivoc, dubios, în tine. Și n-aș dori, scumpa mea ! Mediul acesta e vital pentru mine, e hrana mea !

RODICA (cu o enervare surdă) : Și ca să te hrănesc pe tine trebuie să mă secătuiesc eu, da, Elida ? Unde scrie asta ? Trebuie să-mi retez micile mele defulări, în fond inofensive, ca să ai tu o intrare anesteziată în viață, în viața asta care, de fapt, e o mocirlă.

ELIDA : Nu e !

RODICA : Sigur, ai decretat că nu e, fiindcă toată lumea te-a ferit pînă acuma, nu ți-a pus realitatea în față. Azi te-ai izbit de micul incident al unui telefon. S-ar putea să nu fie nici o aventură la mijloc. Dar s-ar putea să și fie.

ELIDA : Este, Rodica. Mi s-au spus și mie, din greșeală, aceleași lucruri neobrăzate, acum câteva zile.

RODICA : Și de ce nu aventură ? De ce nu scăpare, cu orice preț, din cleștele acestei stereotipii, care e mai rea decât violul ? Unde n-ai întoarce din câteva clișee fixe, plicticoase !

ELIDA : Și adulterul e un clișeu.

RODICA : Se poate. Dar cu oarecare variabilitate. E o luptă deschisă, un ciștig, o pierdere ! Dobindești asupra celuilalt o putere, îl duci o vreme cum vrei tu sau te duce, te pui la încercare, îți încerci calitățile — cât le mai ai. Storci din celălalt o exaltare de care nimeni nu-l credea capabil.

ELIDA : Momentană !

RODICA : Nu se știe ! Aici e jocul !

ELIDA : Jocul ! ?

RODICA : Da ! Aici e unul din puținele jocuri încă posibile. Tu crezi că eu n-am dorit, la vârsta ta, să joc *altceva* ? Tu crezi că eu n-am început prin a clama adevăruri mari ? Universale ? Revoluționare ? Eu am fost mai aprinsă decât Tudor, mai dinamică !...

ELIDA : Dar el de ce s-a păstrat ?

RODICA : Oh, scumpa mea ! Sora mea prostuță !

ELIDA : Nu este drept, Rodico, după nici o lege, ca în timp ce unul se duce și se zbate...

RODICA (*enervată*) : Mai taci ! Și te sfătuiesc să nu te amesteci ! Dacă ești cu adevărat cinstită și nu zemuești de cine știe ce refulări ascunse, fă-ți treaba ta acolo, ia-ți un titlu universitar, mărită-te, și peste zece ani mai vorbim. (*Se pregătește să plece.*)

ELIDA : Rodico ! Aș vrea să-ți mai spun ceva.

RODICA (*rece*) : Nu pot, scumpa mea. Intirzii de la întâlnire. Adulterul are și el niște legi, nu ? (*Strigă.*) Firo, treci să ștergi praful pe birou.

FIRA (*intrind*) : A venit și domnul. (*Șterge repede, pregătindu-se să iasă, ca și Elida.*)

TUDOR : Ei, ce-ați fugit ca potîrnichile ? Firo, vezi de-o cafea.

FIRA : Acușica. Am pregătit-o. E dincolo.

TUDOR (*e mai obosit ca de obicei. Ia telefonul*) : Stelică ! Nu-i acolo ? Dar unde dracu' umblă, derbedeul ? Să trecă urgent pe la mine. Salut. (*Alt telefon.*) Agache ! Ai făcut rost ? Măi, să n-avem vorbe, ce e promis e sfînt ! Răspunzi ! (*Alt telefon.*) Tovarășa Ocoșelu ? Da, frumoaso, da. Ce-a zis șeful ? Cînd iese ? Mă ții la curent, că, vorba aia... Și mai torni și cite o laudă, că nu strică. Spui cum m-am purtat atunci. Te-avem în vedere, bineînțeles. Sărut minușitele. (*Alt telefon.*)

Tudorescu tot n-a venit ? A plecat în străinătate ? Băga-l-aș în moașă-să ! Și n-a putut să mă sune ? A fost ocupat ? Bine. (*Fira a intrat cu cafeaua.*) Pune-o colea ! la zi-i, Firo, și cum mai e ? De-acasă ce mai știi ? (*Totul, rapid, dinamic.*)

FIRA : Își făcu Dodoleanțu casă cu cinci odăi.

TUDOR : De unde, fă, de unde ?

FIRA : El știe. Pădurarul, al lui Chirică, îl dădura afară.

TUDOR : Asta lucra, barem, vorba aia, ca-n codru.

FIRA : Și ce dacă ! Stă cit stă, se-ntoarce, o ia d-a capu'. Că temeul e făcut.

TUDOR : Păi dar ! Și la fabrică la voi ? V-a dat material ?

FIRA : Nișel. Da' acu' e cu combustibilul. Se flutură unii de colo-colo, aoleo ce se mai frăsuie !

TUDOR : Apucași să afli ce te-am rugat eu ?

FIRA : Nu prea avui cum, deocamdată.

TUDOR : Auzi, Firo ? Eu îmi pusei o nădejde în tine. Mi-e să n-o fi pus degeaba.

FIRA : De ce zici așa, Tudorele ?

TUDOR : Că zic. D-aia. Îți făcui la poanți... Păi nu te mai primea pe tine nimeni, fă, nici la mătură, dacă nu-i zdrăngăneam eu. Ți-am făcut și rost de casă...

FIRA : Da' aragaz ?

TUDOR : Facem și p-ăla, odată ce-mi ești un fel de neam. Doar tac-tu-l cunună pe frate-meu cu prima, parcă așa știu. Dar nu asta, Firo. Sintem din același hram, fă, viță de sărântoci, că ce-aveau ai bătrîni ai mei în bătătură ori în atelieru' ăla nenorocit al lor tot nimic nu era. Și-uite cum ne-am încropit, vezi tu, cu socialismul, care ne-a ridicat pe toți. Și pe tine te-a ridicat, că ai leafă și d-ălea și d-ălea, pentru trei lulele care le-ntorci, că la voi mai bine ar sta mașinăriile decât ar merge, așa ispravă faceți, ticăloasele de voi. Ar trebui să vă taie gîtul, nu să vă dea primă.

FIRA : Ete ! Ce primă ? A-nțărcat. Păi altfel m-aș mai chinui eu pe la unii și pe la alții ?

TUDOR : Auzi tu ? Toți ne chinuim, dom'le, și ăștia care-s mai mari se chinuie mai rău. Dar deștepți tot trebuie să fim, ia zi-i ! Și să știm ce e pe lume tot trebuie ! A dat bobii așa că mă cocoșai eu mai sus, dar puteai să fii tu mai sus — ce, nu se putea ? Se putea, dom'le, în socialism, orice ! că școală ți-a dat, gratis ! Și atunci veneam eu și-ți spuneam de unele și de altele. Ia stai nițel. (*Formează un număr de telefon.*) Băi tovarășe Fundoianu. Spătăreleu sînt, de unde facem noi rost, dom'le, de o butelie la preț

de stat ? Hai că facem, dacă vrem și ne dăm interesul. Da, da ! Eu te iubesc din '32, dom'le, de la colectivizări. Și nu iubesc decât oamenii foarte deștepți. Ești o bomboană. Eu-ți trimit, dom'le, femeia acolo, vezi ce faci cu ea. E bună, da. Din primul lot ? Să trăiești. (*Se freacă la ochi, obosit.*) Un dobitoc. Dar, îți face rost. Ei, și-acuma du-te, poate mai au cucoanele alea nevoie de tine.

FIRA : Păi... conia nu prea de mine are acu nevoie. Crez eu că are alte... umblete.

TUDOR : Nu zău !

FIRA : Păi dar cum ! Și-acu se duce la o d-asta... Își face o găteală, mamă ! Cu filifațuri... Așa că vezi dumneala, să mai deschizi ochii. Că eu urechile le căscăi, când o chemă nenea ăla.

TUDOR : Bine. Lasă. Du-te. Stai să vezi ce-i fac. S-o prind, o omor !

FIRA (*sceptică*) : S-o omori. Da' nu-n bățul...

(*Iese în clipa cînd a intrat, dichisită, Rodica.*)

TUDOR : Conia e pe picior de plecare ?

RODICA : Da, domnule ! Aveți obiecții ?

TUDOR : Obiecții, nu. Necazuri. Plictiseli.

RODICA : Tot cu... ?

TUDOR : Nu știu. Se-ntîmplă ceva, nu-mi dau seama ce. L-am rugat azi un fleac pe Cristea, mi-a sus : „să vedem“. Cînd a mai spus Cristea „să vedem“ ? Cînd ?

RODICA : Poate că...

TUDOR : Nici un „poate“ ! Bobeică a adus tam-nesam vorba de mașină. Că ce-mi face mașina ?

RODICA : Ei și ?

TUDOR : Bobeică e ăla care știe chestia cu mașina veche, cînd am luat pieșele.

RODICA : Dar era dată-n casare, nu era ? Ai luat două nimicuri de la mașina ta oficială, care, oricum, se casa ! Ai luat niște rebuturi ! Ce Dumnezeu, Tudore, acuma n-o să te neliniștești pentru niște fiare vechi de doișpe ani, fiindcă te-a-ntrebat unul de mașină ? A întrebat de asta, a ta, personală !

TUDOR : Se poate. Se poate să mi se fi părut. Dar să știi că, la o adicăteala, orice motiv e bun. Nimic nu-i împiedică, dacă sînt porniți, să-și amintească, și peste o sută de ani, de un nenorocit de jigler. Pe băiatul ăla l-au operat, altă dandana.

RODICA : Știu. I-a tăiat laba piciorului. Mi-a spus Elida.

TUDOR : Timpita s-a denunțat singură. E bună de legat. S-a dat în stambă, cu autocritica ei. Și știi foarte bine că e unul care mi le contabilizează cu voluptate.

RODICA (*echivoc*) : Știu și asta, Tudore. Nu sînt chiar atît de inocentă cum par.

TUDOR : Nici n-am presupus.

RODICA : Și nici atît de insensibilă.

TUDOR : Să nu te ducă sensibilitatea prea departe, bagă de seamă.

RODICA : Nu există „prea departe“ în materie.

TUDOR : Aș putea și eu să știu măcar cine... ?

RODICA : Chiar și-ar folosi ?

TUDOR : Presupun. Plus că ar fi de datoră mea. Am primit înștiințări în sensul ăsta.

RODICA : O să mai primești una, de la soră-mea. Cavaleră dreptății. Vezi ce ochi faci !

TUDOR : Ție chiar nu ți-e jenă deloc de situația în care mă pui ?

RODICA : Dar dacă situația ta devine mai bună ? La asta nu te-ai gîndit ?

TUDOR : Știu că sînt nițeluş în mîna ta...

RODICA : Știi și că nu-ți fac atîta rău pe cît îți place să crezi. Poate dimpotrivă.

TUDOR : Dar recunoști că ești o viperă ?

RODICA : Dacă asta te amuză...

TUDOR : Acum să vorbim serios : partea cea mai gravă e că nu-mi apare interviul. Trebuia să intre în prima marți. Și au trecut nouă... zece... unsprezece, optsprezece zile. Dobrescu s-a dus în mă-sa la Geneva. Fata aia, nu mai dau deloc de ea...

RODICA : Deh ! Ai mai îmbătrînit...

TUDOR : Nu te rîde, că e groasă ! Nu vrea nimeni să-mi spună ce s-a întîmplat. Dar s-a întîmplat ceva. Simt după cum vorbesc unii cu mine.

RODICA : Ți se pare, Tudore. Ce sînt 18 zile ? Nimic. O să ți-l publice. O să-l mai corecteze nițel și o să-l publice...

TUDOR : Să fi vorbit ceva timpitului de pungaș la miliție ? O fi fost în misiune ? Valuta, în orice caz, e la ei.

RODICA : Se poate justifica. Se poate discută mai sus.

TUDOR : Am și discutat. Mi-au promis că... Dar poți să fii sigur ? Dacă te-a luat Gherdan sub aripă nu înseamnă că ești la adăpost. Iar dacă a aflat tov. Zaharia...

RODICA : Nu te mai neliniști atît. Te știam mai tare !

TUDOR (*privind-o fîntă*) : Nu cumva tu l-ai montat pe secătura aia de băiat ? Prea mergea la sigur.

RODICA (*îl sărută rîzînd tandru*) : Biețutul meu Tudore ! Ți-ai pierdut mințile.

TUDOR : Cineva în orice caz mi-o coace, asta e cert. Și nu știu încă cine. Și de ce.

RODICA (*tot glumeț*) : Eu mai mult decît plăcinta de aseară nu sînt în stare

să coc. Dar iarăși din cînd în cînd drăgălășia să mă supraevaluezi. S-ar zice că a mă bănuî îți face, de la o vreme, plăcere. Ca și cînd n-am fi aceeași firmă.

TUDOR (*la sentiment*): Ți-am refuzat eu ceva, Rodico? Fii sinceră!

RODICA: Nu pot să mă plîng. (*Ghiduș.*) Nici să-ți cer imposibilul.

TUDOR: Oricum, ai făcut o cină magnifică. Chiar dacă a fost un eșec tactic, culinar a fost un mare succes. De unde ai găsit icrele negre?

RODICA: Treaba mea. (*Cum el face un gest.*) Tu de unde ai găsit dolarii? (*Îi trimite o bezea și iese.*)

FIRA (*intrînd*): Aoleo, ce s-a mai parfumat!

TUDOR (*adîncit*): Ia ceașca asta d-aici! Ce ziseși?

FIRA: Zic: ce s-a mai parfumat! Cu-coana!

TUDOR: D-aia i-am luat parfum.

FIRA: Dacă vrei să mă duc să văz pe unde umblă...

TUDOR (*sever*): Fii serioasă! Ce ți-a venit? S-a dus unde am rugat-o eu.

FIRA: Zău? Și dînsa tot așa zicea.

TUDOR: Păi vezi? Și să mă lași în pace acum!

FIRA: O fi... (*A ieșit.*)

TUDOR (*la telefon*): Alo! Domnișoara Furlugea! Zoico, tu ești? Bine că dau în sfîrșit de tine! Sigur că-mi face plăcere. Nu, n-ai dreptate! Cum adică, te-am plasat? Știi foarte bine că nu puteam în seara aia... Haide, zău, fetițo! Zoico! Faci rău că nu mă crezi. Sigur că da, îți jur, na! Nu l-am băgat pe nici un fir! Să fie-al naibii! (*Prietenos.*) Și tu să fii, de pu-toare ce ești! Hai c-o dregem! Cu-rînd! Ești dulce! Dar ia spune-mi, ce făcurăți cu materialul ăla al meu? Să-l vază cine? Hai, zău, nu mă fier-be! Asta e? Sigur? Spune drept! De ce nu-mi spui, fire-ai a dracului de pațachină! Ei n-o lua nici tu așa, ia-o la modul sentimental. Păi sigur! Nu se poate la telefon? Bine, vin să ne lămurim. Pe la zece. Ce să-ți aduc? Bestie! (*Inchide, căci s-a bătut la ușă.*) Da. (*Intră Stelică, cam șoldiu, cu ochiul prună.*) Ce faci mă, pe unde umbli? Ei?

STELIAN: Boss-ule, a fost tamjă mare!

TUDOR: Zi-i, ce stai?

STELIAN: Ne-am luat cu Băiculescu la palme. Dar nu era numai el, mai era cu vreo trei.

TUDOR: Unde v-ați luat?

STELIAN: La Ziariști. S-au băgat, eram cu Ulmu și cu Brebenel, ședeam la o masă. Și odată aud că aduce vorba, zice: să se mai termine, dom'le, cu demagogii ăștia care la gazetă spun una, și pe urmă îi găsește cu... Prost

e cine-i publică, zice caraghiosul ăla de Gîngu, tot de-al lui Zaharia. Păi să-l văd și eu cine-l mai publică acum, zice Băiculescu, pe nea Tudorică...

TUDOR: Ahă. Va să zică, acolo e blocajul.

STELIAN: Și începu să spuie: că-și aduce rudele din provincie, baptiste, acum cînd e campania... Că le schimbă numele...

TUDOR: Minte! I-am schimbat o literă! Ce canalii! Și mai întii că Elida nu-i baptistă.

STELIAN: Că incurcă borcanele — juna aceea apelpisită. Face pe sfînta, dar e pusă pe fapte mari. Aici nu m-am răbdat și am zis: dacă ar fi și alții puși la fel, am trăi bine. — Vrei să spui că nu trăim, ai? — Păi nu trăim, dacă unii fac afaceri și ung în dreapta și-n stînga...

TUDOR: Asta nu trebuia s-o scoți din gură. Te poate băga la calomnie.

STELIAN: Lasă, patroane, c-am cerce-tat, cum mi-ai spus. Chestia cu pescă-ria e adevărată. Ia nea Ghiță Zaharia cu amîndouă miinile, că-l are pe fra-te-su la combustibil pentru pesca-doare. Și ăla dă, de cînd cu restricția, pe sprinceană: unde iese mai gras. Și se umple nea Zaharia de cutiuțe cu icre negre...

TUDOR (*tresărînd*): Ce vorbești! (*Exa-minînd situația.*) Atunci e grav. (*S-a întunecat.*)

STELIAN: Sigur că e grav.

TUDOR: E grav, Stelică, mă-nțelegi? Are în mină ceva cu care greu îl mai poți manevara. Dovadă concretă n-ai. Nici nu poți să ai vreodată. Cel mult să încercăm să-l dislocăm pe frate-său de la combustibil. Cu vreun alt motiv. Spune mai departe.

STELIAN: Ce să mai spun? După citeva chestii d-astea, ne-am încăierat.

TUDOR: Cine a dat întîi?

STELIAN: Nu se mai știe. S-au băgat chelnerii și ne-au despărțit, tocmai cînd îi propitisem pumnul în nas lui Băiculescu, mama lui de fripturist!

TUDOR: Miliția?

STELIAN: Nici vorbă. Nu se bagă. Mai ales la... Patroane, nu se năi poate! Trebuie să răbufnească odată! Eu unde îl mai văd acum, îl scuiþ în ochi pe Băiculescu. Cum își ia el îndrăz-neala să vorbească despre...?

TUDOR (*cu un ușor amuzament*): Deo-camdată ți-a făcut el ochiul prună!...

STELIAN: Dar l-am bumbăcit și eu, să n-am parte! Și i-aș mai fi dat! Cînd striga el „demagog”, jap! una peste muie! Și ce n-a mai strigat? Boarfă, curvă, *nuvoriș*. Cu el mor de gît, să știi!

TUDOR (filosof) : De ce ?

STELIAN : Pentru că nu se mai poate, de-asta ! Patroane, eu sînt un om simplu, dar pentru mine cel care muncește și trage, și are omenie și se poartă bine cu oamenii, și suferă cu ei, și-i duce la rezultat, e sfînt !

TUDOR : Ei, ho !

STELIAN : Dacă oamenii reușesc și-și fac norma, și trăiesc bine, și iau prime și sînt corecți, cum vii tu să spui... ? Să știți că și eu, la început, cînd v-am auzit, am zis : eh, cam demagogie, cam fraze... Dar cînd am văzut cum ați putut organiza și însufleți, încît să meargă, cu toate greutățile inerente, și cu toți intriganții dimprejur, care...

TUDOR : Lasă asta acum. Vezi să nu îți se umfle ochiul. Și nici zvonul să nu se umfle, Stelică !

STELIAN : Eu am ajuns să cred că și pe hoțul ăla vi l-au vîrit ei. Sînt capabili de orice, patroane ! Dar o să le-aținem drumul, noi cîtiva, știți cum ? Și de domnișoara de ce să se atingă ? Ea este ca o adiere care...

TUDOR : Bine, bine. Am stat și am analizat interviul ăla, să văd ce am spus atît de grav.

STELIAN : A, și știți ce-au mai zis ? Că-i tat-său fugit, acum cînd se caută originea și biografia...

TUDOR (*după o tăcere*) : Ce-ai făcut, mă, cu fata aia, cu ziarista, atunci seara ? De ce nu te-ai înfipt mai tare ? Pentru că ești un bleg, de-asta ! Trebuia să nu mai miște, dacă zici că vrei să m-ajuti ! Să se prîndă, asta trebuia !

STELIAN : Nu mi-ați spus ! Și nici nu-mi plăcea...

TUDOR : Asta era problema ? Cînd eram ca tine... Acum, dacă-mi bagă strîmbe, trebuie să-mi iau interviul să-l public urgent la alții.

STELIAN : L-au luat pe Donescu la „Scinteia”, știati ? Nevastă-sa e la noi, în contabilitate. Numai că ați retrogradat-o, fiindcă a întîrziat.

TUDOR : O fi avut motive, Stelică. Viața e mai complicată decît o credem noi. Altfel, știu că e un element capabil. Poate că ar fi bună de contabil-șef ! ?... Ce zici ?

STELIAN : Deh !

TUDOR : Ce „deh” ? O să-mi spui că coropișnița aia de Blănaru mai face față ? Altădată, poate, cînd era unitatea mică. Altă etapă. Depășită !

STELIAN : Să știți că ține la dumnea-voastră. Și el s-a bătut...

TUDOR : Dă-l dracului, mai mult gura o fi fost de el ; că e ca piftia. Să meargă, dom'le, să-și facă formele de pensie. Să aducem un cadru tînăr, nou, cu putere de muncă ! Dacă nu dăm drumul noului, pierim, Stelică. Uite, alte

popoare, americanii, japonezii : eficiența întii ! N-au mamă, n-au tată, n-au nimic decît o politică de cadre obiectivă. Numai la noi mai sînt „d-ai lu' ăla și d-ai lu' ăla”. (*Ciocănituri în ușă.*) Cine e ?

ELIDA (*intrînd*) : Deranjez ?

TUDOR : Aveam o discuție. Dar vino. Uite, dumnealui a fost victima unei agresiuni a părții adverse. Se lucrează cu mijloace tari, fără cruțare. Bandiții lui Zaharia vor să se atingă de mine, de tine... Îi incomodăm. Nu vor o societate cinstită, dreaptă, progresistă... Însă există o dialectică a istoriei care o să-i arunce la gunoi ! Cu toate potlogăriile lor ! Și cu toate icrele lor negre ! Ce e, fată frumoasă, de ce ai venit ?

ELIDA (*zîbind obosit*) : Am și eu o „problemă”, dacă se poate numi așa. Și ea se numește Berza.

TUDOR : Berza ! ?

ELIDA : E un om pe care l-am cunoscut. Mi se pare un om excepțional.

TUDOR : Nu mai spune ! Interesant !

ELIDA : E o flacără ! E atît de bine să găsești o flacără !

TUDOR : Îl știu pe Berza. Are un dosar cu un procedeu de reglaj automat, despre asta vorbești ? A ajuns la mine. E aici. Dar tu te pricepi la... ? Te felicit. Ai învățat repede.

ELIDA : Îl știu și eu pe Berza. Știu ce simte, ce dorește. Și, înainte de a pleca de aici...

TUDOR : Cine ?

ELIDA : Eu... aș fi ținut să te incredințez că acest om e de cea mai înaltă valoare, și că nu trebuie să piară... !

STELIAN : E de-al lui Zaharia !

TUDOR : N-are nici un fel de importanță. Dacă frumoasa mea cumnată a stabilit un contact uman cu el, înseamnă că n-o să mai fie multă vreme de-al lui Zaharia. Și-apoi, obiectivul e totul, nu-i așa ?

STELIAN (*admirativ*) : Da, patroane.

TUDOR : Chestiunea cu plecatul n-am prea înțeles-o.

ELIDA : O să mă explic mai tîrziu.

STELIAN : Eu pot să mă retrag acum. De-altminteri, vă datorez această revanșă.

(*Sună telefonul.*)

TUDOR (*luînd receptorul*) : Da. Da. Da. (*E constrîns, se vede că nu-și poate permite să replice.*) Da. Dar, stimete... Da. (*E ca și cînd ar fi izbit cu ciocanul, înjurat, făcut piftie, fără să poată riposta.*) Da. Da. (*Se crispează, se face vinăt.*) Numai o secundă, dacă îngăduiți. (*Comută în grabă telefonul, iese în fugă.*)

STELIAN : Ingrozitor, ce duce acest om pe capul său. Se zbate, suferă pentru noi toți.

ELIDA : E adevărat.

STELIAN : E greu să construiești o altă lume. Trebuie o energie !

ELIDA : Și bunăvoință.

STELIAN : Se mișcă totul cumplit de repede! Numai în viața mea cite schimbări s-au produs, pînă am înțeles ce răspundere am ! N-ajunge numai să vrei binele, trebuie să știi și cum.

ELIDA : Absolut de acord, domnule Stelian. Acest „cum” îl căutăm toată viața. Dar cu cît viteza și aglomerația sînt mai mari, cu atît îl găsim mai greu. Cum am căuta o floare sau un pui de miț într-un ambuteiaj de mașini ce trepidează, nerăbdătoare s-o ia la goană. Unde, nu se știe.

STELIAN : Dumneavoastră, domnișoară Elida, aduceți un echilibru neliniștitor între oameni și mașini.

ELIDA : Am adus o nenorocire.

STELIAN : Domnișoară, accidente mai sînt. Dar nici unul n-a fost pînă acum din cauză că a trecut o rază...

ELIDA : Îmi face bine că mi-o spuneți.

STELIAN : Nici noi nu știm unde merge raza asta. Dar am dori s-o ferim, s-o protejăm.

ELIDA : Ea trebuie să meargă să vindece.

STELIAN : Vedeti, în viața fiecăruia sînt răni multe... și greșeli pe care le-a făcut... incorectitudini... Dar fiecare sau, mă rog, cei mai mulți... au dorința să se limpezească, să înțeleagă, cum am înțeles eu, care e drumul... Fiindcă eu am avut noroc. Și acum, de cînd lîngă acest om, pe care-l iubesc, ați venit și dumneavoastră, pe care vă admir... rostul parcă mi s-a întărit. Nu pot suferi viclenia, lipsa de scrupule. Trăim atît de puțin, măcar să trăim frumos.

ELIDA : Ce bine îmi pare că aud lucrul ăsta ! Crește o generație nouă, cu idealuri care țintesc mult mai departe decît adunarea de mijloace materiale... o generație care se întreabă de rostul ei... Băiatul acela, Frolea, m-a întrebat, cu ochii : există oare ceva deasupra noastră ? Și, eu am ridicat mîna și am răspuns : există ! Sau tînărul Berza, care mî-a explicat ce revoluție se poate naște dintr-un pic de inteligență plasată cu pietate într-un scop uman.

(Tudor reîntră, palid.)

TUDOR : Stelică, fuga de-l găsește pe Berbecaru. Iar Frinculescu să meargă să adune șofer cu șofer.

STELIAN : Noaptea ?

TUDOR : Noaptea. La unsprezece sînt pe șantier. *(Crispat.)* Pînă atunci mă mai odihnesc. *(Stelică iese salutînd.)* Deci, tu ești ultima audiență pe ziua de azi. *(Se străduiește să zimbească.)* Despre ce plecat era vorba ?

ELIDA : Simt că trebuie să plec de-aici. Instinctiv. Incurc. Intru în altfel de înțelegere. Locul meu ar fi în altă parte...

TUDOR *(obosit)* : În care parte, Elida ? *(Aprinde lampa de birou.)* Tu crezi că ne fixăm locul singuri ? Întîmplarea, ea ni-l fixează. Noi ni-l consolidăm numai. Ca să nu ne miște, să nu ne bată vînturile, să ne arunce...

ELIDA : Eu prefer vînturile.

TUDOR : Știu eu. Și cețurile. Și mistica. Și o ploconeală în fața faptelor, pe ideea că sînt toate date. Și o despuiere pînă la ce numești tu adevăr. ăsta e singele tău, n-ai ce-i face. Al meu e rapid, fierbinte.

ELIDA *(zimbînd)* : Da.

TUDOR : Dar nu-i un motiv să pleci, fiindcă sîntem mai dinamici. Te oboșim ?

ELIDA : Nu, dimpotrivă. Voi îmi păreți oboșiți.

TUDOR : Picăm seara. Dar ne sculăm în fiecare dimineață cu altă energie !

ELIDA : Nu de asta vorbesc eu, Tudore, eu admir energia asta a voastră, dar mi se pare prea simplă.

TUDOR : Înseamnă că habar n-ai în ce complicații stau de cînd mă scol.

ELIDA : Bănuiesc. Și am văzut că le faci față.

TUDOR : Numai eu știu cum !

ELIDA : Dar toată aparatura ta e pusă în funcție de același tip de energie : cum să te salți cite-un pic.

TUDOR : Normal. Am plecat de la pămînt.

ELIDA : Aici e totul. N-ai ca reper decît pămîntul. Cerul, nu.

TUDOR : Ceru-i spațiu gol. Spațiu cu alte pămînturi, Elida.

ELIDA : Oare numai atît ? Dar există și un cer al filosofilor, al esențelor umane.

TUDOR : Foarte bine că există.

ELIDA : Un cer al unei morale fără greș.

TUDOR : Foarte bine — dacă tu crezi asta. Nu te împiedică nimeni.

ELIDA : Tu nu crezi ! ?

TUDOR : Eu cred în dialectică, scumpo. În scopuri și mijloace. Și cum scopurile le cam știu, preocuparea mea sînt mijloacele.

ELIDA : Eu cred că nu prea știm scopurile. Cel puțin, eu încă nu m-am dumirit.

TUDOR : Vor trece anii și te vei dormi.

ELIDA : Cunosc foarte puțini oameni care s-au pus în relația bună cu viața.

(Sună telefonul. Tudor ridică receptorul și închide.)

TUDOR : Care e această relație ?

ELIDA : Umilința. Umilința în fața a ceva mai înalt. Așezarea deliberată în locul al doilea, în locul de slujire dezinteresată.

TUDOR : Astea-s din romanele englezești pe care le-am fumat la 20 de ani.

ELIDA : Uite, Berza e un asemenea om. Și Frolea ar putea să devină, are această sămînță.

TUDOR : Cu sămînța asta, își va pierde tot piciorul.

ELIDA : Oribil ! Nu cred că voi rezista la asta ! (Are lacrimi în ochi.) De-aia vreau să plec...

TUDOR : Elida, să vorbim omenește. Te-ai apucat să faci panoramă în întreprindere, minată de sămînța ta cerească. Te-ai dat vinovată. Conșternare generală. Nu era nevoie, n-avea nimeni nevoie de vinovăția ta. Se aranjaseră toate. Se stabiliseră mici răspunderi fără urmări. Convinsesem victima să spună că s-a accidentat în afara orelor de muncă.

ELIDA : Era o minciună !

TUDOR : Acum e mai rău decât atât : un scandal. (Cald, sincer.) Sute de oameni nu iau primă la sfîrșitul acestei luni, înțelegi ? Și ei contau pe ea, și familiile lor contau — era loc rezervat în sute de bugete. În loc de un ajutor de boală, substanțial, făcut prin colectă ascunsă, acum vine procurorul, anchetă, și-i dau băiatului ăstuia o despăgubire legală, cît este. Tu va trebui să fii mutată ; eu, nu se știe... partida adversă va exploata grosolan treaba și se va mai cînti ceva și din ceea ce era bine așezat la Minister. Și toată activitatea noastră nebună — fiindcă numai niște nebuni ar putea lucra ca noi ! — capătă un mare fis ! fi-indică ai vrut tu, cu sămînța ta ciudată, de cine știe unde să-ți eliberezi sufletul.

ELIDA : Doamne !

TUDOR : Mai departe : eu sînt acum în corzi. S-a descoperit valută la mine. Era din diurnele, destul de modeste, pe care le-am economisit cîinește în străinătate, și pe care le-am păstrat ca să le am altă dată, cînd aș merge eu, sau Rodica, sau băiatul, Dorel... Se agită dosarul Berza, chiar tu te-ai făcut avocatul lui : Berza e un tip inteligent, un inventator de calitate. Dar dacă eu bag procedeul lui în lucru, pe un singur prototip, și nu-mi asigur de la început o serie de mașini de tip

Berza — și cine mi le face mie în timpul anului, fără plan ? —, atunci risc să-mi zăpăcească norma de productivitate, și toți cei care lucrează după vechiul procedeu, și sînt mulți, să mă blesteme. Eu discut acum această fabricare pe sub mină, cu mijloace ilegale, a mașinii de reglat Berza, îmbunătățită, în timp ce, poate el mai puțin, dar cei care sînt în spatele lui, și-l manevrează, mă acoperă cu reclamații sus. Nu-i totuna cum și cînd se introduce o inovație, fată dragă, și poți să faci o dreptate adîncă avînd aerul că ești nedrept. Și invers. Știu, m-am obișnuit cu reclamațiile. Eu trebuie să cunosc psihologia oamenilor, și nu numai din dosarele lor, pe care le am mereu în birou și le studiez, dar din acțiuni concrete. Nu pot deruta 3 200 de oameni numai fiindcă ai pus tu minuța ta gingașă să îți steagul justiției și al moralei absolute. Să poftescă acel domn Berza aici, adus de tine, na !...

ELIDA : N-o să vă înțelegeți.

TUDOR : Atunci să-i explici tu ! Faci o faptă mai bună, pentru toți, decît lăsînd agitația să se-ntîndă. Așază-te pe locul al doilea, cum ai zis...

ELIDA : Eu mă așez pe locul al doilea față de spiritul creator !

TUDOR (obosit, iritat, dar nu violent) : Elida, m-aș vîntura și eu printre cuvînte !... M-aș sui și eu pe Himalaia, bineînțeles cu pașaport legal în buzunar...

ELIDA : De ce ?

TUDOR : ...dar eu am de cărat aici niște întreprinderi omenești, bine-rău, și am de împlinit niște sarcini. Măcar atât : dacă nu poți să-mi ajuți, nu-mi face dificultăți. (E rugător, convingător.)

ELIDA : De-asta vreau să plec.

TUDOR : Nu ! Acum îmi face rău plecarea ta. Din toate punctele de vedere. Lasă că ești un om agreabil, plăcut, buclucaș... Dar dacă pleci, acum, mă lași descoperit.

ELIDA : Nu pot să stau decît în adevăr. Aici nu mai respir adevăr.

TUDOR : Ce vrei să zici ?

ELIDA : Azi am trăit șocul de a vedea cum propria mea soră aduce în casă minciuna și înșelătoria.

TUDOR (jucînd surprinderea) : Pe cine înșală ?

ELIDA : Pe tine. Și, într-un fel, pe noi toți. Eu nu pot, mi-e peste puțință să mai stau în condițiile astea.

TUDOR : Ceea ce spui tu e grav. Dar poate nu e adevărat. Poate te-ai grăbit din nou. Rodica e pentru mine... Dar nu ! Nu pot să cred ! Ar fi groaznic ! Nemeritat !

ELIDA : Asta e cuvîntul, Tudore ! Groaznic ! Acum mă înțelegi ? Am plecat dintr-un mediu corupt în căutarea unei oaze de...

TUDOR : Te-nțeleg, Elida. Te-nțeleg mai bine decît îți inchipuiești. Și noi am plecat în viață cu gîndul la mari transformări pe plan moral. Acest gînd nu m-a părăsit nici acum. El a rămas o țintă. Dar trebuie timp, mult timp ca să o atingem !

ELIDA : Timpul s-a rupt. Rodica l-a rupt pe al ei. Și pe al tău.

TUDOR : Poate, totuși, nu e adevărat.

ELIDA : Și dacă e adevărat ?

TUDOR : Ar fi o decepție peste care nu știu cum voi trece. (Pauză.) De fapt, mi s-a dat să trec peste atît de multe ! Lupta asta e atît de înverșunată ! Dar pot să capitulez, spune ? Mai pot ? Eu mi-am dat seama, de la 20 de ani, scumpa mea, de alcătuirea acestei lumi. I-am învățat regulile în mers. La început m-am revoltat : de ce, în practică, unii da și alții ba, deși în teorie toți sînt da ? Și apoi mi-am spus : *da*-ul este al celor care se fac în vreun fel remarcăți, care pot ține o vamă, care pot presta un serviciu, fie că sînt mai deștepți, ori mai șmecheri, ori mai tenaci, ori mai buni vorbitori, ori mai maleabili ; iar cînd ești femeie, și drăguță, ai deschise posibilități serioase. E imoral ? Dar cine i-a făcut de la start pe unii mai deștepți și pe unele mai cu vino-n-coace, a făcut un lucru moral ? Domnul acela, pe care-l bănuiești tu la începutul lucrurilor ? Pe ține te-a făcut frumoasă, reținută, cu principii ; pe alta, frumoasă, nereținută, fără principii. Cine va avea pasul mai cu spor în lume ?

ELIDA : Depinde în ce lume.

TUDOR : Eu vorbesc de asta, a noastră !

ELIDA : Eu, nu.

TUDOR : Și dacă va avea pasul mai cu spor, iar cealaltă, conștientă de frumusețea și demnitatea ei, îl va avea mai împiedicat, cine a pus diferența asta între ele ? Morală a fost acela ? Dar dacă cea reticentă e totuși mulțumită și mîndră în sufletul ei, nu cumva plătește asta tocmai lipsa ei de spor lumesc ? Gîndește-te bine. Trăim azi pe mapamond într-un joc unde nu-ți mai poți alege armele.

ELIDA : Pentru că-l consideri joc.

TUDOR : Eu pretind că sînt un om foarte cinstit, draga mea. Și în același timp un om foarte necinstit. Eu fac o mie de infracțiuni și gîinării zilnic. Le fac cu bună-credință, fiindcă trebuie să-mi iasă.

ELIDA : Ce ?

TUDOR : Totul ! Pasiyențele pe care le-am început ! Nu pot să mai mor prost, mă-nțelegi ? Să mă-nțorc la teapă. Ce gîndesc eu în sufletul meu, mă privește. Dar de ce să pierd jocul ? De ce să mă uit la nu știu ce soare și să-mi bag piciorul în cuțitoaiele de la mașină, ca prostănacul ăla ? De ce ?

ELIDA : Pentru că el *văzuse* !

TUDOR : Idealizezi, iubito. Cine n-a văzut o față frumoasă ? Cine n-a tresărit, văzînd-o ? Dar trebuie să-ți mutilezi rasoarele pentru asta ? Și să-mi distrugi mie rostul ? Mie și familiei mele ? Pentru că noi n-avem „lumină” ? Ia hai să ne uităm puțin și la picioare ! Și te sfătuiesc insistent s-o faci ! Ai lăsat masa, banchetul, cu procurorul care venise în peșit...

ELIDA : Și de-asta plec.

TUDOR : Da, dar el rămîne ! Rămîne pe capul nostru ! Scumpă cumnată, fmi dau seama că-ți vexez idealurile și fantasmagoriile. Dar dacă nu vei reuși să te rupi în două, să lași deoparte ce-i al sufletului și să te acomodezi cu ce-i al vieții, vei pieri ! Nu trebuie să fii mare profet ca să ți-o prezic.

ELIDA : Voi pieri.

TUDOR : Nu e-n regulă. Tatăl tău te-a lăsat, cum am spus, de izbeliște...

ELIDA : Nu.

TUDOR : Noi, societatea, familia, trebuie să te creștem ! Să-ți înlesnim acomodarea. Te asigur că nu ne-a fost ușor nici nouă. Dar acum, după cum vezi, trăim, creăm ! Ce-i reproșezi tu, pînă la urmă, acestui mediu, în care te găsești ?

ELIDA : Necredința.

TUDOR : Ateismul ? Asta e legea noastră. Și nici nu sîntem chiar așa de ateu cum părem oficial. Mai mergem și noi la cîte o Înviere, la cîte o...

ELIDA : Nu ateismul. Necredința. Tre-cînd munții, Domnița Zamfira...

TUDOR : A făcut o minunată biserică. Bun ! Și ? Noi am făcut milioane de construcții utilitare ! Milioane de case în care stau oameni minunați.

ELIDA : Dar cu cîtă credință ? Cîți din ei au timp să se gîndească ? Cîți au timp să se reculegă ? Cîți au timp să existe ? Soră-mea e tot timpul agitată, grăbită. Refuză să existe.

TUDOR : Și eu sînt tot timpul agitat, grăbit... (Se scoală.)

ELIDA : E adevărat.

TUDOR : Dar tot exist. Dacă n-aveam credință, n-aș fi răbdat, acum zece minute, să mă beștelescă un ștab mai mare, să mă facă troacă de porci, să mă injure, să-mi arunce nedreptățile cele mai strigătoare la cer, ci zvîrleam cît colo telefonul. Și hoțului îl cră-

pam capul, dacă n-aveam credință. Că sînt agitat ? Sînt dinamic. Chiar acum trebuie să plec la o treabă urgentă. I-am promis cuiva.

ELIDA : Nu mă înțelegi. Gîndește-te, unde te duci acum, e o treabă cu credință ?

TUDOR (o clipă descumpănit) : Elida, mai avem timp de dialoguri filosofice.

Chiar îmi fac plăcere. Vino oricînd mă găsești liber. Și acum, nani ! Ești copilul nostru ! Ia-ți discuri, ia-ți tot ce vrei ! Și simte-te odată bine, mama ei de viață ! Că n-avem încotro. (Iese, într-un mare elan de vitalitate. Ea rămîne gînditoare.)

(Intoneriic.)

ACTUL al III-lea

Tabloul 4

La birou stă acum, cu picioarele pe el, americaneste, tinăru! Dorel, 22 de ani, semănînd ca energie cu taică-său, simpatic, muelit și foarte înaintat cu băutura pe care o ține în mină. Elida e obosită. Imbrăcămîntea ei sobră, aproape monahală, îi dă ceva leșit din comun, deși intenția ei e contrară.

DOREL : Dacă ce aud e adevărat, dar sper să nu fie, muncești ca o apucată, scumpa mea prințesă Romano. Arăți chiar obosită. De ce ? Ispășești vreun păcat ?

ELIDA (grav) : Poate.

DOREL : Te-ai „încadrat“, așa-i ? Miroși a încadrare.

ELIDA : Vreau să-mi fac datoria.

DOREL : Datoria ta e să fii plăcută la orice oră din zi și din noapte. Munca e pentru urîți, încă nu te-ai convins de acest adevăr suprem ? Muncesc cei care n-au loc de întors. Prințesa Romano la fabrică ! ? Ce kitsch mai e și asta ?

ELIDA (zîmbind) : Nu, acolo sînt tovarășa Roman.

DOREL : A, a avut grijă paternelul și de asta ! Se putea ? Ți-a tăiat un „o“, să nu-i zbricești firma. De fapt, ești Romano sau Romanov ? S-ar putea să fii din țării pravoslavniciei măicuțe Rusii, te-ai gîndit la așa ceva ?

ELIDA : Uneori.

DOREL : Tu, poate, nu, scumpa mea prințesă. Paternelul, însă, în orice caz. Te-ai acomodat cu stilul său personal și familial ?

ELIDA : Cred că da.

DOREL : E un țip haios. Are șicul lui, al dracului. Eu-l iubesc de mor. Mai ales cînd îmi trimite mandatul. Ce-mi place e cum îi întoarce pe toți pe degete. Asta n-a trăit degeaba. Știe o lecție a-ntîia. Dar am impresia că acum a l-a strîns cineva de brăcinar. Îi trece, dă-l încolo. Iese ca țiparul, n-are treabă. Ce vâ mai spune ? Mi-nchipui că vâ bate capul !

ELIDA : Vorbește foarte frumos, foarte convingător.

DOREL : Mie-mi zici ? Ca la carte. Și cu spițeria cum îți merge ?

ELIDA : Bine, Dorele.

DOREL : Zi-mi Teddy. Sau Ursulică. Asta e numele meu de război. Scipio El Bairam el Teddy Spatarelo. Mi-am făcut și eu un blazon, de vreme ce trăiesc pe lingă un prințisor de pilaf. Asta al dracului, dom'le, l-a fătat mă-sa pe nisip și odată se pomeni că țîșni ploconul lui Belzebut în petrodolari, pin-la cer, fără să fi făcut nimic, decît pipi. Păi cum vine asta, mătușico ? Loaza ia lozul și ăilalți trag la edec ? Păi de ce ? Cine-antocmit asta ? Dacă-am văzut, m-am aranjat și eu cu prințisorul. Face el chiolhan ? Hop și eu ! O ia cu giugiu-leala ? Eu ce păzesc ? E de mirare ce cadine faine a putut benocla unul ca el, cu mutra aia de berbec diliiu. Asta, nea istefu' al meu e un lămișos ce nu s-a pomenit, nici nu dă pe la cursuri, ce să facă el cu știința, cînd se scobește-n dinți cu sterline ? Și dă-i cu viața ! Și mai încingem un caft, să fie ! Și trece timpul. Îl doare exact în paișne de lume. Tu, să ai puzderia aia de petrol, lăsată de Dumnezeu a coté, te-ar durea ?

ELIDA : Cred că da.

DOREL : Vezi-ți de treabă, mătușico. Ai principii, și probleme, cînd n-ai acaret. Cînd te zvrcolești să-ntinzi de leafă, atunci te-ncinge cu vorba bună, și cu morala. Cînd zornăi la marafeti cu grămada mai găsești vreun pehlivan să te scoață din rînd ori să te ocolească bașca. Doar nițică trecere să ai la fețe ! Vii cu miinile goale ? Aoleo ! Te-nhață ăilalți la teorie, urgent ! Ce-mi spui mie ! ? Înseamnă că te-a-ncălțat bătrînul, clasa una !

ELIDA : Dorele, e foarte distractiv ce spui. Dar mie îmi sună fals. Eu am

înțeleș, în fiecare zi mai mult, că tre-
buie să muncesc : cu măsură, cu li-
niște, cu seninătate. Poate ispășesc
ceva din veac. Poate mă pregătesc
pentru ceva mai înalt. Mă simt „la
ascultare“. Am avut spasme, revolte,
le-am stăpînit. Nu mă mai fardez, cum
vezi, nu mai am orgoliul de a lumina
sau de a corecta pe alții. Vreau să
fiu un drumeț tăcut care-și duce po-
vara. Știu că e o încercare. Tatăl tău
se zbate de dimineață pînă noaptea,
ne cere și nouă conștiință...

DOREL : Înseamnă că e pus pe economii.

ELIDA : Ne cere să facem un efort su-
plimentar, să răspundem unor împre-
jurări de excepție, cum sînt cele de
azi.

DOREL : Numai cu vorba asta sublire,
„de excepție“, o ține de cînd îl știi.
Mi s-a acrit profund de toate mara-
feturile „de excepție“ sau de „im-
portanță ieșită din comun“. Cînd aud
pe „ieșitul din comun“—ul ăsta de o
sută de ori pe ceas, îmi dau seama
că nimeni nu mai știe românește, so-
ro. Toate-s ieșite din comun ? Dă-o
dracului ! Tu trebuie să înveți să
traduci, mătușico, draga mea. A spus
paternelul „importantă ieșită din co-
mun“, tu tradu : ne arde la pungă.
(Ride.) A zis „împrejurări de excep-
ție“, tu zi : slăbește cantina. E deli-
cios, ce mai !

ELIDA : (cu o obstinație dulce) : Mi-a
asigurat un rost, asta e esențial. M-a
adus aici, cu sacrificii sensibile, cu
riscuri personale...

DOREL : Auzi, prințesă încă frumoasă,
ce-ar fi să vezi mai pe două tablouri ?
Ca după o sticlă bună de whisky ?
Dacă te-o fi adus, milostivul, să-i fe-
rești hogaagul, după ce eu l-am de-
zertat și m-am ușchit în provincie, că
nu mi-a priit aici la admitere ? La
asta nu te-ai gîndit ?

ELIDA : Nu.

DOREL : Păi poate îți rămîne timp să te
gîndești.

ELIDA : Nu vreau să gîndesc așa.

DOREL : Bravo, nobilă stirpe ! Te felicit !
Dar eu, El Salam Teddy El Bai-
ram, coțcar hîrșit, îți spun că a avut
el în cap șapte planuri cu tine, nu
unul ! De taică-tău nu te-a-ntrebat ?

ELIDA : Ba da...

DOREL : A fost convins că de pe unde
e, prin mătăluță, se mai scurge un
picușor de valută încoace. Și chiar
n-ar fi rău, că tot timpul trebuie să
joc cu îmbuibății ăia la miză mică. Îmi
paradesc ștaiful, și-odată paradit, pe
urmă chiar mă pun profii să-nvăț,
ceea ce nu intră în manierele mele
elegante, te-ai prins ? Așa că găseș-
te-ți-l pe babacu' și pune-l să trimea-

tă ceva rupă la al meu, măcar des-
chiderea. După ce-oi ajunge barosan
între găzarii lumii, mă revanșez eu,
prințeso, să mor dacă nu. A, și-ar mai
fi un motiv : nu te-a pus să te măriți
urgent cu nimeni pe-aici, vreun primar,
vreun procuror, vreun inspector
general ? Nu ? Mai e timp. Ești tinără.

ELIDA : Te rog să încetezi ! Te rog !

DOREL : Stric imaginea în culori de pe
ecran panoramic, da ? *Sorry* !

ELIDA : Nu-mi place să-l critici pe tatăl
dumitale. Nu-mi place să terfelești tot-
tul !

DOREL : Mătușico ! M-ai înțeleș pe dos—
semn că ești tare obosită. Eu nu-l
critic : eu îl laud. Ți-am spus că nu
mai pot după el. E un tip care știe
pe ce lume e !

ELIDA : Un om care are asemenea prin-
cipii și ni le transmite și nouă nu
poate fi...

DOREL : Bărbi ! Vrăjeli ! Tocmai că nu
are, aici e haul.

ELIDA : Un om care, cînd vorbește, te
animă, te ridică... Cu convingerile lui...

DOREL : Bărbi ! Iordane ! Vai, dar proas-
tă ești, prințesă Romanov ! De-aia
v-au și doborit ciolovecii. Iordangiar
de tată-meu e cel mai extraordinar
tip care există. Și cel mai adevărat.
Mi-nchipui că ți-a ținut aici prelegeri,
ți-a explicat adîncile sale rațiuni... de
aici, de la biroul ăsta, de unde mi-a
bătut și mie ani de zile tîrtăcuța. Ce,
numai o dată și-a făcut numărul ?
Cînd s-apuca să explice, și mai ales
să creadă, era delicios, dom'le ! Dar ce
mișcula el în timpul ăsta, și cum își
pregătea potul, nu mă-ntreba... Ge-
nial ! Grija lui e să nu i-o ia nimeni
înainte, să nu vlnă altul mai tînăr,
cu idei...

ELIDA (contrariată) : Am să-ți spun,
atunci, că am intervenit eu însămi
pentru un tînăr cu idei. Că tatăl tău
a avut o atitudine părintească și m-a
rugat să-l chem imediat aici, ca să...

DOREL : Sigur ! Ca să-mpartă ! L-aș
dezmosteni dacă n-ar face așa ! Per-
fect ! Dar de ce ținea lă obroc dosarul ?

ELIDA : Pentru că trebuia să pregătească
tehnologia...

DOREL : Bărbi ! Iordane ! Vrăjeli ! Nu
trebuia să pregătească nimic. Dar cum
era să-și dea în cap singur ? Cinstit
jucat ! Bravos !

ELIDA : Ești îngrozitor, Dorele ! Eu nu
știu în ce lume vei trăi.

DOREL : În orice caz, nu a sfinților. În-
tr-o lume mai bună, mai pe dolari.
Aici e hic-ul. Dacă paternelul se ține
bățos, și dispune, poate să-mi scape
orice : o bursulică în străinătate, cu

- sau fără întoarcere, un leocor baban la o chestie capitalisto-fraieristă — i-ar prinde și lui bine nițel petrol, ce zici ? sau, în cel mai trist caz, dacă m-aș năcăli pe-aici, ar ochi el un postșor gigea, chit că p-ălu s-au proțâpît alți pirlîți cu medii mai mari. Le-ar face vînt, uite-așa, cu dosul palmei. Pe drept ! Ce-i asta, dom'le, medie ? ! Certificat de paupertate. Și știi să acționezi, aici e totul. Or, bătrînul e profesor-doctor în branșă. Înființează posturi, dacă vrea. Sau le desființează. Nu iartă nimic !
- ELIDA (*zbătîndu-se*) : Ingrozitor ! Exage-rezi îngrozitor ! Dar l-a iertat și pe hoțul care-l atacase. L-a lăsat liber !
- DOREL : Cine știe ce interes avea, ha-roसानुल. Ce demagogie mai pică și de-aici. Și-apoi, cine ne garantează că hoțul n-a fost pus chiar de el ? E-n stare ! Asta e tăria lui Conu' Tudorică. Și, la urma urmei, asta e tăria noastră. N-o lua ca pe o glumă. Sintem tari toți. Mamă-mea îți pare o damă, nu ? Cîndva am urmărit-o. Află că joacă destul de *fair*. Nu trișează. Decît dacă e cu folos pentru familie.
- ELIDA (*scîrbită*) : Mi se oprește mintea în loc !... Nu mai știu !... Nu mai pot... ! Inventezi, nu-i așa ? Paradezi, pentru epatare. Știi că urăsc turpitudinea. Vrei să mă faci să vomit ! ? O asemenea lume nu există ! Nu există !
- DOREL : Unde ? În cărți ? Sigur că nu. Dar dacă ai veni cu mine într-o noapte... cu prințisorul meu... Și ai vedea ce-nvîrte ipochimenul... Și ce-i deasă tat-său !... Și lumea în care se mișcă zvezecul ăsta adorabil... Și afacerile... Și combinațiile... ai lăsa hăina asta monahală... și ai poza în nud. La urma urmei, și tu pozezi... recunoaște. Într-un fel de prințesă exilată... Deși nu ești Romanov, că bunică-tu, din cîte știi, era un harhăr care-l căuta cu lumina pe Dumnezeu. Nu l-a găsit, mătușico, și nici tu n-ai să-l găsești, ți-o spune Teddy-Băr-Salam ! Care Dumnezeu pune la unii în față purcoiul cu miliarde și la alții fasolea cu pîrțuri ?
- ELIDA (*cu înverșunare surdă*) : Cel care vrea să ne-ncere.
- DOREL : Ne-a-ncercat destul. Acum ne dă la cap, în curînd. La toți. Și-atunci, să nu facem dansul buricului ? Chiar vrei să mori cu buricul nevăzut ?
- (*Intră Tudor, preocupat.*)
- TUDOR : Tudorele, șterge-o ! Și lasă fata asta cuminte în pace ! Și mai ferește-ți labele alea de pe birou, să nu mai încasezi una și de la mine. Na-ți aici gologanii ăștia (*îi dă lui*) și invită-ți mătușica la un teatru. Sau, mai bine, la un concert.
- DOREL : Am înțeles : ai o șustă.
- TUDOR : Șterge-o ! Am treabă. Și să nu mai vii cu expresii de-astea canibalice, de declasat. Ai primit...
DOREL : ...,o educație ca lumea, dar nu știu în ce mediu ai intrat !
- TUDOR (*cu supărare simpatică*) : Hai te cară !
- DOREL : În traducere liberă : hai sictir ! Am înțeles. Alteță, după dumneavoastră.
- TUDOR (*Elidei, care iese cu Dorel*) : Nu te lua după el, e cam smucit. Are fantezie de turnător. Sau de literat. Altfel, viori. Petrecere frumoasă ! (*Cei doi ies. Tudor incuie ușa după ei. Apoi, printr-un buton, sau manual, detașează o parte din bibliotecă, dînd la iveală o intrare secretă și probabil un mic oficiu. De-acolo vine cu două cafele și cu o băutură scumpă, pe care le pregătește minuțios, trăgînd cu urechea. Mai iese o dată, să deschidă, și revine cu un bărbat bine legat, trecut de 50 de ani, cu o față vinjoasă, nu lipsită de viclenie, dar pînă la urmă comunicativă, simpatică.*) Pofteste. Fii binevenit. Ia loc. Ce te uiți ? Doar cunoști locul. (*Zimbește.*)
- ZAHARIA : Cunosc. Ia zi, dom'le ! Cum o mai duci ?
- TUDOR : Coane Zahario, binișor.
- ZAHARIA : Hemoroi, ceva ?
- TUDOR : Încă nu.
- ZAHARIA : Bravo. Să știi că eu am din cînd în cînd probleme cu splina... Dar nu te bucura prea tare, că nu crăp.
- TUDOR : Drac mort s-a mai văzut ? Și zău dacă m-aș bucura.
- ZAHARIA : Da' o cuvîntare frumoasă tot mi-ați ține ! ?
- TUDOR : Ți-aș ține. Parcă dumneata nu, nene Ghiță ?
- ZAHARIA : Aoleo, ce te-aș mai umple de laude !
- TUDOR : Da' eu zic că mă lauzi și-așa. Că, pînă la urmă, îți fac jocul, nu vezi ?
- ZAHARIA : Eh, mi-l faci, da' nu de tot. Parcă eu, nea Tudorele, nu te sprijin ? Hai că ți-am dat o promoție de mînji, scotită. Și acreditivul pentru insonorizare și informatică îl scoteai fără mine ?
- TUDOR : Bodaproste !
- ZAHARIA : Deși știu că nu prea ai ce face cu el.
- TUDOR : Găsesc eu. Și, pe urmă, știu că mi l-ai dat ca să mi-l lei pe jumătate. Eu acopăr numai forma.
- ZAHARIA : Normal. Parcă eu n-am pus la mine în cont, de formă, toată țevăria ! ? Dar ți-o dau, Tudore. Cînd e la ananghie...
- TUDOR : Păi acum e, coane Zaharia. Că ai văzut pe Simonică-ochi de leu cum s-a pus pe noi. Mamă, ce beștealeală ! Omul ăsta e nebun, dom'le. Eu zic să

- nu-mai mai înținem acolo. Într-o zi, ne face figura.
- ZAHARIA : Lasă-l, că-i bun. Barem nu-și bagă nasul decît în ce e pe dinafară. Altfel nu s-ar mai putea lucra.
- TUDOR : Da, dom'le, dar să mă facă arșice mereu!? Ca ce chilipir?
- ZAHARIA : Asta e plăcerea lui, lasă-l. D-ai-a e pus.
- TUDOR : Și pe dumneata te ia în gură?
- ZAHARIA : Oleo! Dar eu mă fac că plouă. Mă știi doar că am nervi buni, cherestea...
- TUDOR : Am și eu, dar eu înțelesesem că face și el, acolo... de ochii lumii. Însă tipul și-a luat-o serios în cap. Uneori zic că vorbește d-a binelea!...?
- ZAHARIA : Și ce? Tot dracul ăla e. Și să știi că, dacă-l scoate, nu mai ești sigur pe nimic. Așa, cu beșteleala zilnică, știm o socoteală. Iar el zice că sintem ai lui. Și nu e nici îndoit, din-spre noi, că a văzut prostul că ne torpilăm și că ne poate asmuți unul contra ăluilalt... Păi ce vrei mai mult?
- TUDOR : Asta e o chestie deșteaptă, coane Ghiță. Numai că dumneata citeodată o cam iei cu anasina. Ce ai avut cu proiectanții mei, de ce le-ai tăiat zona a treia?
- ZAHARIA : Trebuia.
- TUDOR : Eu zic că nu trebuia. Te-ai bucurat să apuce alții contractul, că e mai gras, are alți indici. Și, cum dracu', tocmai d-ai lui Cîrnete, nepotul dumitale... bună treabă!
- ZAHARIA : Păi mi-e mai aproape că-mașa decît surtucul, nu crezi? De ce să nu-i dau ăluia un pont ca lumea? Să mînce o piine? Al tău, feciorul, pîn-să intre la porție, mai are. Cred că-ți mai aduci aminte cine ți l-a oploșit pe la facultate, că doar nu ți-o fi luat Al-de-sus memoria!?
- TUDOR : Da, nea Zahario, și nu ți-am zis sărut-mîna? S-a brodit să ai dumneata semafor bun la ăia. Deși (zîmbește) știu că dai acatiste să facă băiatul vreo nefăcută pe-acolo, să mi-l întorci cu furculița, să-l vîri în sufletul meu. Zi că nu!
- ZAHARIA : Păi altfel cum? (*Ride și el.*) Nu te-aș scăpa dracului din mîna?
- TUDOR : Da' pe ăia pe care ți i-am propoșit eu și i-am sprijinit nu-i mai numeri, ai?
- ZAHARIA : Îi număr. Bun. Și-acu ce-ai cu Cîrnete ăla, ce-ți căsună? Vreți să le luați voi pe toate? Prea ar fi risul lumii. Lasă să mai crească și ai tăi, îi mai ții în vorbe bune, îi mai pilești la dinți, să s-ascută. Că și-așa, noi, mai mult de fo zece ani, nu mai ținem, Tudore! Ce să mai vorbim! Că eu știu că ai trînji, deși nu recunoști, de-al dracului ce ești!
- TUDOR : Cin' ți-a spus?
- ZAHARIA : Cine mi-a spus, cine nu mi-a spus...
- TUDOR : Ba nu, spune-mi-l și mie, neică, barem să știu, să mă feresc. Să-l abțiguesc la timp. Că eu ți-l spun pe-al dumitale, care mi-a zis că ești copt: Roșca. Patronul, zice, ne ia tare, dar i-au slăbit mațele, dă-n primire azi-miine!
- ZAHARIA (*rizind*) : Uite-al dracului! Și mie cine-mi spune în fiecare zi că arăt ca o floare? Nu-i știi? Papugii! Schimbarea domnului, bucuria prostului! El ce altă nădejde mai are să suie o fuștelică de scară? Că la meserie tot n-are spor.
- TUDOR : Eu ți-l dau legat, fă-i ce vrei!
- ZAHARIA : Ce să-i mai faci unui nenorocit? Ce lucrăm noi în țara asta, cîte ridicăm noi, cu spinarea, cu sudoarea, cu glagoria de-o avem în devlă, ei nu știu, prăpădiții! Ei nu vād! Că și dumneata, Tudorică, la faptă, pālăria jos! Pe ce-ai pus mîna, s-a cunoscut. Că de-ai-a te iubesc eu și nu dau cu tine de pămînt, cum îmi vine citeodată, cînd mă găsesc năbădăile, ca omul.
- TUDOR : Acu să-ți spun și eu, nea Ghiță. Știi că dacă am un reazem undeva, e ăsta : că dumneata faci o chestie foarte mare, și-o faci bine, să fie al dracului! Că dacă apucă și vine altul unde ești, lasă că pricepe greu, dar le și încurcă de nu se mai descurcă, fie el cît de blajin și de cinstit. Așa, barem, eu ți cunosc țintarul : știu undemă chemi dumneata să-mi rup gîtul — că ești iabraș și șui ca nimeni, recunoaște! (*Zaharia ride*) — știu și unde mă lași să mă-ntind, unde sprijini acțiunea și unde te ciup eu și-ți mai bag o cotită, așa, ca să te oftic!...
- ZAHARIA : Dreptul tău, Tudorele. Pînă nu-ți rupi clonțul, ai dreptul să mă mirii și să mă latri cît vrei. Cînd ți l-ai rupt și nu mai ai crezămînt, mă uit la tine ca la un cîine murat, și te dau la o parte, de coadă. Dar cît mă latri îmi pare bine, înseamnă că ești viu, știu pe ce contez.
- TUDOR : Asta e, Zahario! (*Inchină.*) Ceasul ăl bun, că belelele curg, slavă Domnului! Te-ai așezat bine și, cu toate pocinoagele pe care mi le faci — că acū am văzut că mi-ai blocat și un interviu la mantinelă... —, eu tot țin la dumneata.
- ZAHARIA : De unde știi că ți l-am blocat eu?
- TUDOR : Păi, altul, cine? Așa ar mai fi niște motive „locale”, dar alea ies rapid la spălat.
- ZAHARIA : Tudore, știi bine că tot ce-ai zis acolo, în interviul tău, pe mine nu mă căznește. Că lumea ce spune? aha, dă-n el! înseamnă că e tare. Vorbesc

de ăia care știu să citească. Ailalti se pierd între voievozi și lozincăraie, ori nu se mai uită. Dar care știe lecția vine direct la problemă. Așa că mie nu-mi face decît bine. Și atunci de ce să-l fi blocat eu? Pentru ce? Zi-i!

TUDOR (amical): Hai, bre, nea Ghiță, c-acu sintem între noi. (*În clipa asta, din nișă, profitînd de zonele de obscuritate ale camerei, pătrunde în virful picioarelor Dorel, trăgînd-o după el pe Elida, și se așază într-un loc dosnic, acoperit, asistînd la tot ce urmează.*) Mi-ar plăcea să știu că m-ai blocat, mi-ar da chiar o plăcere serioasă. C-atunci aș afla și prețul. Or, știi bine că sînt culant, că nu ne-nțîlnim azi întîi. Și nici dumneata nu veniși aici chiar de-amor.

ZAHARIA: Ba să știi c-am venit, Tudore. De-amor am venit. Să fie-al dracu' care te minte!

TUDOR: Mă iubești dumneata pe mine!?

ZAHARIA (echivoc): Eh! Te-oi fi iubind... Și pe tine, și pe... alții. Păi eu puteam acum, dacă nu era amor la mijloc, să-ți exploatez chestia asta cu accidentul, să te sfîrîi, să fac bubuială mare! Ce, era greu să spun că un tînră muncitor, cadru de nădejde...

TUDOR: Se drege băiatul!

ZAHARIA: Ce treabă am eu cu el? Un amărît în plus!

TUDOR: Așa e, dar...

ZAHARIA: Deși, să știi că doctorul Dolciu e pus pe tăiat tot piciorul. Altfel se cangrenează, și moare ăla. Am discutat chestia, sînt la zi. Dar dacă am drag de Tudorică și ai lui, să joc eu la potul ăsta? Să spun de gagica aia, cumnata, că e o criminală? Că cine bagă asemenea cadre, și așa mai departe...!? Nu e de mine.

TUDOR: Zahario, ești mare!

ZAHARIA: Da' ce-ai crezut!?

TUDOR: Ești mare, dom'le, ce mai! Că-mi făceai necaz. Și eram și eu obligat atunci, oricît te iubesc, să scot din uitare chestia aia a lui Bărăitaru, care ți-e văr, și care a făcut de-au murit patru inși în subteran, săracii de ei, că șmecherise ăla carbidul...

ZAHARIA: Nu cu voia!

TUDOR: Nu! Din prostie! Ca și tîmpita de cumnată-mea! Dar de ce să mai ricîim, nene? Altă treabă n-avem?

DOREL (în șoaptă, Elidei): Epatare, da?

ZAHARIA: Auz!, măi Tudore? O să avem acuma, amîndoi. Că vine Destelnicu titular, și ăsta, dacă nu stai spate-n spate cu mine, ne papă! Bine, eu știu că-l ai pe Tănăsache pion înaintat și că deocamdată ție ți-e mai moale. Dar frumos ar fi să ne halească? Că dacă mă halește pe mine, nici ție nu-ți dau zile multe, ascultă-mă că

știi eu ce spun. Ala apucă legea de coadă, și cu legea, știi și tu, nu mai miști în nici un front, se oprește treaba baltă. **TUDOR:** Știu, dragă.

ZAHARIA: Și e păcat de lucrările astea pe care le facem, pentru că ele reprezintă totuși ceva de soi în viața acestei țări. Eu, știi că nu-mi bat gura, nu sînt demagog — deși tu ai spus în interviu că aș fi...

TUDOR: Nu m-am referit în interviu la tine. Să mă bată Dumnezeu dacă m-am referit. Să-mi moară copilul, na!

ZAHARIA: Te cred. Zic: fără demagogie, ceea ce facem noi acuma este nemaipomenit, unic! Adică e o construcție uriașă, fără precedent. Și, noi putem să murim miine, că ea rămîne! Mă-nțelegi? Cîte legi am sărit eu ca să văd treaba asta, de excepție, ridicată în picioare! Cît m-am ajutat, ca și tine, ba de o relație, ba de un cuvînt, de o amenințare... De un șantaj!... Așa că eu știu, Tudore, cît valorează fiecare picătură de efort al nostru și fiecare bătaie de inimă a noastră... Și nopțile care nu le dormim!... Și-atunci, de ce?

TUDOR (ciocînd): Să trăim, nea Zahario! Și să facem să fie bine pentru toți! Eu îți mulțumesc din suflet.

ZAHARIA: N-ai de ce. Tu știi că știu să te cruț, cînd e nevoie. Și-acum, deși n-am poprit eu interviul, pot să pun o vorbă să-i dea drumul. Măcar în partea care ne interesează pe amîndoi.

TUDOR: E bine. Și vreau și eu să-ți spun că-i dau drumul lui Berza al dumitale, ăla cu invenția.

ZAHARIA: Mai lasă-l. Deocamdată ne-ncurcă, brabetele.

TUDOR: Bine, dacă spui. Deși tipul e brici.

ZAHARIA: O fi, dar nu e momentul să ne tăiem cel al acum.

TUDOR: Perfect.

ZAHARIA: Mai bine pui o vorbă pe lingă Tănăsache. A, și mai e ceva: pe frate-meu de ce te-ai pus să-l muști de fund? Ce, nu-ți plac și ție icrele negre?

TUDOR (privindu-l lung): Plac, coane Zahario. Nu m-am pus eu. Un idiot care a crezut că-mi face plăcere, unu', Stelică Dobrotă, pe care-l țin și eu, și-l cresc, că mi-e milă de el...

ZAHARIA: Ala, bătăușul? Am auzit că a luat una de la ai mei, de era să-i saie ochii-n stradă.

TUDOR: Așa-i trebuie, dacă se bagă! Acu, nu știu dacă știi, s-aține cu cițiva să-i facă pe-ai tăi ciulama. Poate ar trebui să-i oprim.

ZAHARIA: Dă-i naibii de chițorani! Las' să-și facă damblaua, să se olinjească și ei! Ce treabă au?

TUDOR : Numai să nu se audă prea sus.
 ZAHARIA : Nu se aude. Se oprește unde trebuie. Și-abia că se bucură aia care se tem să nu ne coalizăm.
 TUDOR : Ai dreptate, Ghiță. (Ride.) Vorbești ca un bărbat mare.
 ZAHARIA : Păi mare, mă știi că sînt. Iar bărbat... să bat în lemn... n-am de ce să mă plîng. Poate alții să se plîngă. (Rid amîndoi, închină.)
 TUDOR : Nu se plînge nimeni. Fiecare cu norocul lui. Cît ne-o mai ține. Dar ce gusturi și pe dumneata, zău așa ! Mă mir de unde-ți vin. (O iau spre ieșire.)
 DOREL (in șoaptă, Elidei) : Pun pariu că vorbesc de mama.
 ZAHARIA : Ei lasă, nu te mai mira !... Tocmai tu !... Poate nu știi tot !... Omul, cît trăiește, descoperă. Asta-i

farmecul vieții. Nu ne-o fi auzit nimeni ?
 TUDOR : Nimeni. Sînt la concert. O țin în concerte. M-a omorît, zgaiba aia, cu cultura !...
 ZAHARIA : Foarte bine. Trebuie cineva să-și piardă vremea și-acolo.

(Au ieșit. Dorel o tirăște pe Elida, aproape leșinată, descuie și intră în apartament. Tudor se întoarce, închide cu grijă totul, pune la loc.)

TUDOR (vesel, cu admirație și tandrețe) : 'te-n cur pe mă-ta de exorc ! (Dă să descuie, vede că ușa e deschisă. Rămîne pe gînduri.)

(Intuneric.)

Tabloul 5

În birou, Tudor, la bretele, joacă table cu cel pe care, numindu-l Hoțul, n-o să-i dăm alt nume, deși pe el îl cheamă Moxaru. Au în față șprițuri, iar pe covor, o canistră.

TUDOR : 6—1 ! Te scot de nu te vezi, bandițelule !

HOȚUL : Corect, tătucu. Dar ce, 4 nu e-n zar ? Ia uite-l ! Am intrat, treci dumneata la gherlă, vrei ? Mai ai de-nvățat meserie.

TUDOR : Nu te obrăznici, firfircă. Fir-ai să fii de caraghios ! Uite trei și uite doi ! Și uite cum închid eu poarta !

HOȚUL : Poți s-o-nchizi, că băiatul' trece ! Că văzuși că nu-s porți pentru d-alde mine.

TUDOR : Auzi bă, Moxarule, sau cum zici că te cheamă...

HOȚUL : Așa, tătucu ! Și Bimbo.

TUDOR : Termină odată cu „tătucu”, ți-am mai spus !

HOȚUL : Mi-ai spus, dar atunci eram în-cinși ! Acù, odată ce ne-am făcut prietenari... Bine, șefulică, nu vrei, nu vrei, nu-ncape supărare. Doar ne respectăm, nu ? Dar „naș” pot să-ți zic.

TUDOR : De ce mă ? Găoază !

HOȚUL : Păi nu mi-am găsit nașul cu dumneata ?

TUDOR : Fir-ai al dracului de ghiorlan !

HOȚUL : Săru-mîna, nașule ! Dar iar te scot, și de aici ! Și-ți pap și linia, să n-am parte !

TUDOR : Măi, eu credeam întii că tu ai venit la mine pe cai mari, bunghtor d-ăla, iscoadă, pus la cale, poate cu grad... În fine, cu dichis !

HOȚUL : Îmi pare rău ! Vrei să-mi pui Interpolul pe urme ! ? Ți-arq strical planul ! Aoleo ! (Se amuză.)

TUDOR : Nu, dar mi-ar fi fost mai belaliu. Cînd văzui, însă, că vîi să faci treabă de unul singur, pe cont propriu, independent, cum s-ar zice, c-o iei și tu în spinare, și-o duci, ce zisei : slai, dom'le, că băiatul nu-i rău, are snagă. Fiindcù e mare lucru azi, dom'le, să îndrăznești ! Fără îndrăzneală nu mai faci nimic pe fața pămîntului !

HOȚUL : Mie-mi spui, nașule ? Păi la început, cînd eram și eu supus, mă călcau toți, îmi treceau orbeții pe co-coașă.

TUDOR : Nu, mă. Nu cunoști ! Supunerea e și ea o faptă. Trebuie să ai curaj mult să te supui, cînd e de supus.

HOȚUL : Păi eu am văzut de la început că merg la remiză cu tălică. Ce să mai pierz vremea ?

TUDOR : Te-au prins băieții în zece ore !

HOȚUL : Corect. Dar și dumneata, nașule, greu mai miști în front acum, dacă mă ai sulă în coastă. Și-ți știu doselile.

TUDOR : Ești un prost fără pereche dacă ți-nchipi asta. Mă, eu am scăpat de tine de mult. Eu pot să te fac pilaf uite-acù !

HOȚUL : Zi zău ! Hai că nu poți !

TUDOR : Eu pot ca de la șpriț de-aceia să te fac să mergi direct la îmbunătă-

îri funciare.

HOȚUL : Am mai fost. Și tot nu s-au îmbunătățit.

TUDOR : Dar dacă te dau acolo, cu cine mai joc eu, mă, o tablă ? Cu cine mă mai învelesc nițel, că ăilalți n-au voie bună în ei, cum ai tu ? Și știi de ce ai ? Că ai libertate, mă ! Asta-i !

HOȚUL : Este, nașule ! Eu dau zarul cum dă Dumnezeu. Dumneata îl cam potrivești.

TUDOR : Nu ți-e rușine ?

HOȚUL : Totu-i să nu te miroasă. Mi-a fost o scirbă la-nceput, când văzui că braconezi oameni. Nu știam c-o faci de hai.

TUDOR : Bravo, mă Moxarule, ești cel mai deștept ! Dacă nu faci hai în viața asta, ți se apleacă, mă banditule, ți se pune pe rinză ! Uite, mă, pe mine azi mă făcură mai mare.

HOȚUL : Lasă-mă dracului !

TUDOR : Da, mă făcură mai mare. Și-am stat ștaif, la un cliff ce nu s-a văzut, și am vorbit cum se vorbește, și pe urmă m-am gândit : cu cine Paștele mă-sii beau și eu un sprîțazi, de bucurie ? Cu ăla nu pot că mi-e subaltern, cu ăla nu că îmi spune de locuință, de mă-sa ; ălălaltu' mă toarnă ; ăla mi-e șef și mă plictisește. Nevastă-mea, n-o mai miră nimic, cumnată-mea e dusă cu sfinții, se făcu ca o iasmă...

HOȚUL : Aoleo, păi de ce ? N-o mai putem noi pune în priză directă, nașule ? C-al'minteri e faină, gagică. Ține o țigară de la mine, că-i mai de soi. S-o mai iau eu nițel la lustruit, ce zici ?

TUDOR : Hai te cară, mă, marțafoiule ! Ești nebun ?

HOȚUL : Păi de ce ? Nu-i și ea ca toți oamenii ? S-o mai dedea Moxaru la nițică bucurie ! O luăm domol, cu sprîțulache. Recunoaște că ți-am adus o canistră a-ntîia. Ca la nașu', deh !

TUDOR : Fir-ai al popii de zurbagiu ! Dar cum ai știut să vii/taman la punct cu ea ? Azi ! Că să-ți spun drept, băiețică, e cumplit să te simți singur, așa, la o bucurie. Pînă și fii-meu doarme, c-a venit azi dimineață de la chiolhan...

HOȚUL : Auzi ? Să-ți dau și eu o veste, dacă nu știai : la table nu ești bun, dom'le. De ce-oi mai fi pierzînd vremea ?

TUDOR : Mă distrează. Mă odihnește. Vinuri am, măi banditule, mai ceva decît ăsta. Vinuri alese. Ce-i mai bun în țara asta ! Export ! Iau de la unii și de la alții, care iau și ei de la mine, altele.

HOȚUL : Corect. Cînd ai ce să dai, n-ai treabă.

TUDOR : Și acu o să am și mai mult ! Posibilități noi, scheme, organizare...

Posturi, secretare...

HOȚUL : Îți dichisești una a-ntîia !

TUDOR : La început e a-ntîia. Pe urmă nu știe cum să tragă spuuza pe ale ei. Și te face de...

HOTUL : Corect și asta.

TUDOR : Așa că eu-s sătul de... Pentru moment, pricepi ? N-am ce face acum cu *high-life*-ul ! Mie vinul ăsta îmi place, că-i buturugă... E nația, înțelegi ? Mai nedată la rindea, mai ne-sofisticată... plăcută ! Ca tine. Mă, dacă nu știi să fii popular, te lași dracului de politică și de toate ! Să nu-ți fie frică de mase, asta e ! Că doar cu masele facem treabă. Îți jur, mă, că uneori stau și mă întreb dacă nu ne-am îndepărtat prea tare de mase, de viața lor. Dacă nu ne-am așezat prea deasupra. Și eu sint, mă, plecat de mai jos. Dar servesc ! Totul e să poți servi, de jos pînă sus. Cînd nu mai ai ce servi, ai terminat-o. (*E cherchelit.*)

HOȚUL : Aia e. Te servesc și eu, nașule, cu o revanșă. Și cu un sprîț. Și cînd o fi mai rău, uite-așa să ne fie ! Vorbă de la noi.

TUDOR : De-aia zic, mă : nația ! Asta e o nație care nu pier. Nu poate să piară ! Pentru că toți, pînă la urmă, ne înțelegem. Frățește. Chiar dacă mai pocnim pe unii și pe ăilalți, le mai omorîm uneori capra. De ce să nu le-o omorîm ? De ce să nu mîncăm noi capra vecinului, pastramă ? Nu-i tot așa de gustoasă ca a noastră ? Zău că te puteam băga la bașcă, firfircică, știi cum ? Că nu mi-a fost frică de nimic. De nimic, înțelegi ? Totul se pune la punct dacă ai mijloacele necesare.

HOȚUL : Corect. Toți sint oameni. Și ce e omul ? Să halești ceva, oricum, trebuie. Să coțâi trebuie. Un sprîțulache e bun. Cine vrea să moară ? Dacă știi lecția asta, procedezi în consecință. Mă pusese să stropesc porumbul, cu stropitoare mecanică. Și ploua. Vine un nasuliu : ce stropești, bă, porumbul, nu vezi că toarnă de sus ? Îl îneci dracu', mai pierzi și motorina... Da, șefulică, zic, dar altfel nu-mi dați pita-cul, și eu ce mai bag sub nas ? Că asta e legea întîii : să așezi ceva în raft. Pe urmă, ține-o și cu ideile...

TUDOR : De-asta, cînd mă gîndesc că acum voi avea alți zece mii de oameni care vor trebui să mînince... Și să bea... E un salt, dom'le, orice am zice ! Vrei să te bag în slujbă acolo, firîngache ?

HOȚUL : Dracu' ! Să-mi pierz stilul ? Mai bine acasă, aici, nașule. La birou aici. Îmi faci și mie o lefșoară... colea.

TUDOR : Ca să ce ?

HOȚUL : Să te-nvăț table ! S-o mai dez-morțesc pe mamzelă... Păi să știi că

nu-i ușor. Dacă zici că are principii. Și-mi zvirli, în scîrbă, un două-trei miuțe. Mai puțin ca la fotbalisti, măcar că eu pun mai mult la bătaie ca ei.

TUDOR : Auzi, mă, nemernicule ? Eu o să te țin în rezervă. Că o să fii și tu bun la ceva, cu talentele tale. Pe un plan mai înalt. Dacă or fi chestii, socoteli, pe cine știe unde ? ! Și-ți fac acolo un post, de formă... !

HOTUL : Nu vrei la birou aci ? Aici îmi place. Mai ales că-i știu și sertarele.

TUDOR : Zit ! Pentru biroul ăsta am muncit ani mulți. Am muncit, mă, să stau pe-o parte și ailalți să tremure pe partea ailaltă. De aici pleacă hirtii, mă, care uneori schimbă vieți de oameni.

HOTUL : Păi asta zic și eu, nașule : să te ajut la ce-i mai greu. Că alții poate se-ncurcă.

(*Intră Rodica, bine dispusă, luminoasă, cu o tavă cu gustări.*)

TUDOR : Ce faci, scumpo, erai acasă ?

RODICA : Nu numai că eram acasă, dar mă ocupam de casă. Cu pasiune. Așa cum fac totul.

TUDOR : Nu e timpita aia de Fira să te-ajute ?

RODICA : Ba da, dar e o plăcere pentru mine să mă ocup de bărbătețul meu și de musafirii săi.

HOTUL : Bogdaproste, ma'm ! Mi se căsca o prăpastie în burtă, cit peștera Dimbovicioarei. Ce-i ficătoiuul ăsta ?

RODICA : „Pâté de foie gras“.

TUDOR : Inceț, mitocane, ăsta se ia cu măsură. ăsta e o avere, ce-i aici.

HOTUL : Zi zău ! (*Rodica ride.*) Eu zic c-a fost orăntania bolnavă de i se făcu ficatul uite-atîta.

TUDOR : A fost îndopată special.

HOTUL : Tot boală. Eu nu mănînc din asta.

TUDOR (*Rodicăi*) : Să fi trecut Zaharia la comerțul cu giște ! ?

RODICA : Nu fi prost, Tudore ! (*Hoțului.*) Vine Fira acum cu niște chiftele fierbinți.

HOTUL : Așa da, se mai înțelege. Nu beți cu noi un păhărel, ma'm ? E lacrimă !

RODICA : De ce nu ?

TUDOR (*toastînd în direcția Rodicăi*) : Pentru toți cei care inoapă giște ! Sau se inoapă cu giște !

RODICA (*ripostînd în direcția lui Tudor*) : Sau îi papă giștele. Pentru sănătatea și fericirea lor !

TUDOR : Ia să te pup !

HOTUL : Nu vă jenați ! (*Cînd ei se pupă, el scoate tabachera-revolver și o brachează pe ei. Rodica țipă. El o servește*

galant.) O țigară parfumată, ma'm ! Și franțuzeasca mea tot d-astea con-sumă.

(*Intră Dorel, intinzîndu-se.*)

DOREL : Loc pentru tinăra generație !

TUDOR : Te-ai sculat, băiatul tatii...

DOREL : „...cel stricat“ ? Da, și-mi pare bine că mi se oferă mijloacele să mă dreg. (*Pune mina pe un pahar, ciocnește.*)

TUDOR (*prezentînd*) : Dl. Moxaru !

(*Toți sînt veseli.*)

HOTUL : *How do you do ?*

DOREL : *How do you do ? Glad to meet you !*

HOTUL : *Parfaitement.*

TUDOR : Dacă nu sînt indiscret, au fost și prințisorii în campania de aseară ?

DOREL (*se așază la birou, căscînd*) : Nu, prințisorul meu e la Brașov. I-a picat un unchi baban din Saudită. Și, dacă memoria mă mai ajută, s-au încîrduit și cu un neamț.

RODICA : Ce vinează ?

DOREL : Greu de spus. Cred că nu-i preocupă atît să-și investească banii, cît să scape de ei.

HOTUL : Poate pot să fiu de vreun folos...

TUDOR : Dorele, cred că ar trebui să-ți iei mai în serios...

DOREL : „...sentimentul responsabilității“. Am înțeles. (*Își retrage picioarele de pe birou.*) Dar să știi că așa stă și Rockefeller.

TUDOR : Îți spun că nu-i de glumit. E momentul să faci și tu o faptă socială...

DOREL : „...vrednică de epoca în care trăim“. Să mă-nșor ! N-am timp. Sînt victima datoriiilor universitare și a altor datorii.

TUDOR : Tocmai fiindcă ai datorii...

(*Intră Stelică, așerat.*)

STELICĂ : Boss-ule, la mai mare ! Felicitări ! Am aflat abia acum !

RODICA : Dar ce s-a întîmplat, iubitule ?

STELICĂ : Nu știi nimic ? A fost numit în postul de...

HOTUL : Cum să nu știm ? Știm de mult. Am pus și eu o vorbă bună. Plus că am topit și o canistră de vin pe chestia asta.

STELICĂ (*surprins*) : Dumnealui nu cumva e... ? (*Se întunecă.*)

DOREL : E de-al nostru. Dl. Moxaru, *how do you do !*

RODICA : Te felicit, scumpule. Sînt realmente emoționată. (*Îl îmbrățișează afectuos.*)

(*Intră Elida, Elida, care e aproape o umbră. Rămîne interzisă în fața acestui tablou. Cartea îi cade jos. Stelică și Hoțul se reped s-o ridice. O ridică Stelică, o șterge, i-o dă.*)

HOȚUL : *Sorry, mam'zel.* Îmi pare bine. Ce fetiță frumoasă aveți aici, nașule, și cum o țineți la obroc, ca aurul la bancă ! Și noi ne omorim cu bumăști de hirtie, șifonate de alții.

RODICA : Bea și tu, Stelică. Să vezi că e un vin foarte bun. Tu servești, Elida ?

ELIDA : Nu. Mulțumesc. (*Merge, albă, să pună cartea în bibliotecă.*)

TUDOR : Da, dragii mei. Este o zi într-adevăr mare. Și nu numai pentru mine. Am pășit într-un loc unde voi avea răspunderea a miliarde de lei investiți !

STELICĂ (*mai reticent*) : E vorba de combinatul care... ?

TUDOR : Și de el ! Acest combinat ne este necesar ca aerul.

STELICĂ (*contrariat*) : Spuneți că...

TUDOR : Nu ! Nu spuneam ! Spuneam că, în anumite condiții, e necesar, și realizabil. Și, azi, cînd s-a pus la Consiliu chestiunea și cînd au fost și păreri mai puțin orientate, am susținut, împotriva propriului meu șef de departament, că el trebuie construit și amplasat pe malul Viștei, sub măgura de la... Pietriceni.

STELICĂ (*și mai uimit*) : Dar, patrone, nouă, ne-ați făcut teoria că amplasamentul e prost, că se vor irosi bani grei degeaba, că acești bani vor greva... Acum două luni... țin minte.

TUDOR : Nu-ai înțeles ! Și nu înțelegi nimic ! Locul a fost cercetat, s-au făcut măsurătorile, s-au reanalizat condițiile. Din nefericire, ministrul Simonică, acela care m-a înjurat de nenumărate ori, a avut, din motive pe care nu le înțeleg, dar care se vor cerceta, sint sigur, obiecții. (*A intrat Zoica, ținînd în mînă un plic.*) Am încercat să demonstrez că lucrul e cu putință.

STELICĂ : Boss-ule, nu e ! Ne-ai spus-o de o mie de ori !

TUDOR : Te rog să taci ! De cînd ți-ai luat dreptul de a mă cenzura pe mine ? Uîți că ești o creatură a mea care știe cîte ceva, dar nu știe totul ! ? Și pe care, dacă-l las, se duce în fundul anonimatului.

ZOICA : E vorba despre amplasarea noii... ! ?

TUDOR : Exact.

ZOICA : Da, e bine. E foarte bine.

TUDOR : E cît se poate de bine, dragii mei, fiindcă acei oameni au și ei nevoie de un loc unde să muncească, să se ridice, la confort, la grădiniță, la creșă, la o pensie de bătrînețe !... La toate înlesnirile acestei vieți cu ade-

vărat noi ! Un șantier înseamnă mii de existențe aranjate, și voi o știți tot așa de bine ca mine ! Dacă a avut Simonică o rătăcire, nu trebuie să-i călcăm toți pe urme. Zaharia a vrut și el să scîrție, dar i-am făcut un semn și s-a prins. A sprijinit și el ceea ce este în dialectica firească a istoriei. Fiindcă eu nu vreau, Stelică, să ajung vreodată să-mi spun că nu merit încrederea care mi s-a acordat de conducere. Multe lucruri se pun pe drumul cel bun, acum. Te asigur că în viitor vom avea garanții mult mai mari și la plasarea produsului nostru finit, fiindcă beneficiarii interni îl vor lua obligatoriu, cine să-l refuze în poziția în care sint ? Iar cei externi, și tocmai aici ai putea să-ți aduci o contribuție, Dorele, să-l aduci pe nea babanu ăla la mine, și pe alții, și te asigur c-o să iasă o treabă bună pentru toți ! Și în primul rînd pentru țară ! Dar ce-ai rămas așa ?

ZOICA : Mă bucur sincer, tovarășe Spătărele, și vă doresc o carieră frumoasă, o ascensiune cît mai...

TUDOR : Nu carieră, Zoico ! Muncă, asta mă așteaptă ! Muncă, organizare, milioane de probleme ! Hai că te iau la secretariat, dacă vrei ! Cu relațiile pe care le ai din presă... Deocamdată văd că ai adus șpaltul. E bine ?

ZOICA : E bine. Chestiunea cu Departamentul a căzut. Și chestiunea cu țărani.

TUDOR : Bun. N-are importanță. Nu stăm de fleacuri. Dă-i dracului de țărani, o să-i luăm să facem muncitori calificați. În șase luni, nu-i mai cunoști ! Avem o etapă mare de inaugurat și pentru ea vă propun acum să ridicăm cu toții... (*Intră Fira cu chiftelele.*) Cînd le făcuși, Firo ?

FIRA : Acușica. E fierbinți. Vacă a-ntîia macră, fără os. Pacheț special.

TUDOR : De unde, soro ?

FIRA : Păi dacă mă am bine cu măcelarul ! Ce-i dau eu e mai de preț ca rasoarele astea, ehe ! Păi altfel cum ! Mîncăți, că nu-i pă gratis ! Donandonan.

TUDOR : Bravo, fato ! Dom'le, totul e să nu te lași, asta e ! Să mergem înainte ! Greutăți sint, trecătoare... Proceduri birocratice... Apropo, Rodico, ai depus actele ?

RODICA : Le-am depus. Restu-l facitu ! Inclusiv Elveția, să nu uiți.

TUDOR (*o sărută*) : Te iubesc, știi bine ! Haideți prieteni, să bem. (*O sărută pe Zoica.*) Zoico, să-ți meargă ! Firo, ești la înălțime, țapo ! Moxaru, pe fază ! Stelică, nu fi botos ! O să-ți dau două secții pe mînă, cu opt mașini — plus expediția. Vîno să te pup și pe tine. (*Îl pupă.*)

HOȚUL : Da! Poate ne pupă și dumneaei.
(*Arată pe Elida.*) Ce zici, păpușo ? *Îi ia cartea din mână și citește titlul.*
„Trecute vieți de Doamne și Domnițe”.
Cu asta te ocupi mata ? (*Răsfoiește.*)
Aoleo ! Numai farfuze.

STELICĂ : Frolea e grav.

TUDOR : Da ? Ei, o să se ducă, na ! Îmi pare sincer rău. Viața însă merge înainte. Strămoșii daci rideau la moarte. Dar nu s-au lăsat !

DOREL : Iar bărbi ?

RODICA : Dorele, e tatăl tău ! Și e istoria noastră !

HOȚUL (*Elidei*) : Și de ce te ocupi, mam'zel, numai de momii, și de noi, nu ? Astea sînt mortăciuni, sînt moarte !

ELIDA (*grav*) : O să învie.

HOȚUL : He ! Bună !

ELIDA : Toți vor reînvia. (*Iese.*)

TUDOR (*mai în șoaptă*) : Bolnavă. Parcă s-a tăcânit.

RODICA : Nu spune asta ! E un om mai sensibil. Ce mai bem ?

TUDOR : Acum, la poziția mea, i-aș da voie să învîrță și puțină mistică, nu mă mai deranjează. Dar a vorbit într-un sens literar, metaforic. Trebuie intrat întîi în jocul ei, și după aceea modificată cite puțin, educată...

HOȚUL : Corect. Pot să-mi iau sarcina. Dom'le, potolul ăsta de piftle e de zile mari !

ZOICA : Păi nu e zi mare ?

FIRA : Că m-am brodit cu mîna-n fleici ?

RODICA (*rizînd*) : Nu, Firo, că ne-am strîns aici la un loc, și că avem bucuria să-l vedem pe tovarășul Spătărelu al nostru, toți cei care-l iubim...

DOREL : Și-l vrăjim !

RODICA : Noi îl vrăjim ? Sau el e vrăjitorul ? Mai serviți, domnu' Moxaru !

HOȚUL : Mă uit și la nenea ăsta... (*La portretul voievodului.*) Ce cuminte stă ! Nu îi e nici foame, nici sete. Parcă n-ar ști ce-i pe-aici.

FIRA : Poate că nici nu știe. De und' să știe ? Aștia simandicoșii, cu barba-n sus, știu și ei cît știu d-ale lumii amărite.

ZOICA : Și cît li se spune.

STELICĂ : Cît lasă să li se spună.

TUDOR : Hai, Stelică, gata ! Gata cu bombăneala ! N-are rost ! Asta e viața. Iar vinul să știi că e de buturugă, neaoș, te dispune, dar nu te amețește !...

DOREL : Mă tată, eu nu zic că nu-s mulțumit c-ai săltat. Dar, de data asta, mi-e c-o zbîrcești. Cît oi fi eu de loază cu stuilele mele de carte, dar pricep și eu că te-ai băgat într-o gherlă.

TUDOR : O s-o civilizăm !

DOREL : O să faceți nisipul praf ! Treaba ta. Acu să mă clătesc și eu, că nu mă doare gura. La mai mare ! Mai aveți pîrjoale ?

FIRA : Acușica. Mai e un rînd. (*Iese.*)

DOREL : Hai să zicem și un „Mulți ani trăiască !”. Sau vreți ceva mobilizator ?

RODICA : Dorele !

TUDOR : Mai facem și o tablă ! ?

HOȚUL : Facem !

DOREL (*începe să cînte, cu ceilalți după el*) : Mulți ani trăiască !

(*Se aude un țipăt și Fira revine.*)

FIRA : Săriți, c-a murit domnișoara ! E-ntînsă, țepănană ! Nu-ș ce-o fi luat...

(*Rodica, Fira, Zoica ies precipitat.*)

HOȚUL : Nu-i de mine. Ușcheală. (*Iese. O pauză.*)

DOREL : Făcurăm ispravă. Zbîrcă.

TUDOR : Ce timpită ! Nu cred ! Ce i-a venit ? I-am dat tot ce... Tot ce viața asta, în materie de cultură și civilizație...

DOREL : Iordane ! (*Iese încet.*) Nu țiam spus eu că se strică jocul ? (*A ieșit.*)

TUDOR (*cu putere*) : Nu se strică nimic, băiete ! O isterică. Bolnăvicioasă. Cu debilitate pulmonară ereditară. Probabil știa că e condamnată. N-avea ieșire. (*Pauză. Își aprinde o țigară. Mîna îi tremură.*) Stelică, dacă lucrul acesta oribil se dovedește adevărat, trebuie să-i facem o înmormîntare excepțională. Bineînțeles, nici un cuvînt la fabrică despre faptul că s-a omorît. A fost suferindă. N-aș dori să înceapă cineva să... clevețească pe socoteala ei. E mai bine și pentru ea.

STELICĂ (*subit*) : Ești un criminal.

TUDOR : Ce ?

STELICĂ : Un ucigaș, patroane. (*Calm.*) Am mers cu tine, am crezut în tine, m-am bătut pentru tine. Cînd ai spus o vorbă te-am urmat, deși simțeam că nu-i totdeauna adevărată, că-i mai mult „hei-rup !” decît adevăr. Cînd ai venit cu o justificare te-am crezut, deși era țesută cu ață albă... Dar acum ai omorît-o. Era numai gingăsie. Îmi plăcea. Nu m-ai lăsat să-mi placă, m-ai împins mereu în altă parte, ca s-o păstrezi pentru... O disprețuiai, deși omenește ne-ntrecea. A adus o undă în viața noastră, am simțit-o.

TUDOR : O putoare mistică...

STELICĂ : Nu era mistică. Nici putoare. Tu puți, patroane !

TUDOR : Stelică, te-ai îmbătat ! ? Ți s-a urcat la cap ! ?

STELICĂ : Buturuga mi s-a urcat, dacă s-a urcat. Vița din adînc ! Neaoșă ! Era adîncimea noastră, și zarea noas-

tră de adevăr. În acest birou ai asasinat-o. Zi de zi!... Poate fără să vrei. I-ai arătat și ei că știi să minți, că ești tiran și laș, că nu lași pe alții să gândească... Te-a crezut și ea cum te-am crezut și eu. Ziua de mâine ar trebui să-nceapă fără tine.

TUDOR : Leși ! Du-te și te culcă ! Dacă nu vrei să-ți scutur creierii din cap !

STELICĂ (desperat) : Mi-ai omorât-o, patroane ! Nu se poate un asemenea viitor comunist, în care vulgaritatea să ucidă calitatea ! Nu se poate !

TUDOR : Nenorocitele ! Rătăcitele ! Aperi clase condamnate de istorie și care au vrut să ne spînzure !

STELICĂ : Nu era aristocrată. Nici burgheză — i-am citit biografia. Elida era un om căutător, curat, un proletar spiritalizat, fără micimile noastre. Fără sforăriile noastre. S-a încurcat în sforăriile noastre. S-a sugrumat în ele.

TUDOR : Stelică, ești afară din problemă ! Zănatica visa numai domnițe !

STELICĂ : Visa jertfă. Intrajutorare. O lume bună !

TUDOR (cu patos sincer) : Și cu vreau o lume bună, Stelică, băiatule ! Crede-mă ! Mă zbat din răspuțeri pentru ea !...

STELICĂ : Nu cred. Nu mai cred !

TUDOR : Și eu aș vrea să am mereu și mereu temei în conștiința mea ! Și, în mare, îl am, să știi ! Căci orice ar fi, facem pași înainte ! I-am explicat și ei de atâtea ori ! Viața, înainte ! Viața ! Fapta !

STELICĂ : I-ai explicat pînă cînd ai terminat-o, patroane. Aștept o altă zi, o altă zodie, alți oameni. Aștept ca noi, tinerii revoluției socialiste, să înțelegem mai bine ce e asta viață, de cît adevăr e nevoie ca să trăim. Te-ai cocoțat prin tăceri vinovate, prin minciuni lașe și aranjamente. Tu ești hoitul. Adio, patroane ! (Iese.)

TUDOR (rămîne o vreme fără glas. Apoi, furios, pune mîna pe telefon) : Alo ! Mitică Ionașcu ? Auzi, colonel ! Am pe unul la mine care vorbește fel de fel de...

Da... Nu știu ce infiltrații sînt astea, ce legături are tipul... Nu pungașul ! Țala e băiat bun. Dar e unul care pune la îndoială, domnule, toate... Cum îl cheamă ? (Se stăpînește în ultima clipă.)

Uite că nu mai știu, domnule... Am uitat, domnule... Da, să știi că m-am ramolit !... (Îl lasă nervii.) Cînd mi-oi aduce aminte... Sigur ! Să trăiești ! (Se deschide ușa, în prag stă Rodica Tudor, cu emoție.) Ei ?

RODICA (cu voce slabă echivoc) : E un moment dificil... O să treacă. Tudore.

TUDOR (ștergîndu-și ochii) : Ce vrei să spui ?

RODICA (mai tare, cu un mic grăunte de amenințare) : E un moment dificil. (Semnificativ.) Dar o să treacă !

TUDOR (care abia își reține plînsul) : Vrei să spui : să mergem înainte ! ?

RODICA : Vreau să spun : să înțelegem... (Se privesc lung, lung de tot, în timp ce cade

C O R T I N A

telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“

În același număr al revistei citim, nedumeriți, un articol ce se vrea acid, semnat de actorul Dumitru Furdui, din care aflăm că, în general, secretarii literari ai teatrelor iau leafa de pomană. De ce ? Pentru că nu susțin piesele lui Dumitru Furdui. Articolul, intitulat „Secretariatul literar, unul pune mîna, altul pune... frîna“ a intrat, credem, cu prea multă ușurință în paginile revistei „Flacăra“, altminteri pu-

blicație exigentă și serioasă. ● Mihai Berechet repetă la Teatrul Național Titanic-Vals de Tudor Mușatescu. ● La Cîmpulung-Muscel a luat ființă „Studioul teatrului amator“. Cea dintîi premieră : O noapte furtunoasă de I. L. Caragiale. ● Spectatorii Teatrului „Constantin Tănase“ primesc, la musicalul Doctore, sînt al dumneavoastră ! de Aurel Storin după piesa Un bărbat și mai multe femei de

Leonid Zorin, un plic în care se află programul de sală al spectacolului și două fotografii cu autograf, a Cristinei Stamate și a lui Alexandru Arșinel, interpretii celor... opt personaje ale piesei. ● La Teatrul „Mihai Eminescu“ din Botoșani și-a reluat activitatea cenaclul de dramaturgie. Au fost citite trei piese scrise de trei actori ai teatrului : Jean Maydick, Doru Buzea și Theodor Brădescu. ●